

بازگشت تاریخی بورس به بازار سرمایه گذاری

وسوسه جهان گشایی ترامپ

کارشناس
الهام صالح

کاخ سفید شاهد اظهار نظری بی سابقه بود: دونالد ترامپ در جمع کابینه و مقابل دوربین‌ها، سلطان‌نشین عمان را تهدید کرد که «منفجر خواهد شد». این سخن واکنش‌های تندی در پی داشت و حتی سناتورهای آمریکایی آن را «اشتباه پشت اشتباه» خواندند. اما این تهدید تنها بخش کوچکی از فشار گسترده واشنگتن به قدیمی‌ترین متحد عرب خود در جنوب خلیج فارس است.

به گزارش وال استریت ژورنال، آمریکا از عمان خواسته یا با ما باش یا با ایران، و حتی گزینه بمباران را روی میز گذاشته است. بدبینی مقامات آمریکایی به عمان فراتر می‌رود؛ تا جایی که مارکو رابو، وزیر خارجه آمریکا، مدعی شده: «هیچ کشوری روی زمین، جز ایران و شایید عمان، طرفدار اقدامات ایران در تنگه هرمز نیست». در این راستا، به گفته خبرگزاری دانشجویان آمریکا، نماینده مجلس اعلام کرد که آمریکایی‌ها در پاکستان به ایران گفته‌اند: «عمان را ول کنید و بیایید تنگه هرمز را با هم شریک شویم!»

بهانه؟ پس از جنگ ۱۲ روزه و جنگ رمضان و متعاقب بستن تنگه هرمز توسط ایران، عمان با تکیه بر سنت دیرینه بی‌طرفی، کریدورهایی را به روی تهران گشود. واشنگتن این را «خیانت» می‌خواند. حالا در میان بن بست در پیشبرد اهداف اعلامی آمریکا در تهاجم به ایران و نیز محاصره دریایی ایران از یک سو و الگوی توسعه‌طلبی ترامپ علیه ونزولا، گرینلند، کانادا و کوبا از سوی دیگر، این پرسش فراتر از یک تهدید لفظی مطرح می‌شود: آیا کاخ سفید ممکن است این بهانه را دستاویزی برای تهاجم و تصرف نظامی شبه‌جزیره المَسندم قرار دهد؟ نقطه‌ای که در ساحل مقابل ایران، بر تنگه هرمز مسلط است و کلید ژئوپلیتیک آن تنگه به شمار می‌رود. و مهم‌تر اینکه، چنین اقدامی چه فرصت‌ها و تهدیدهایی برای ایران و آمریکا به همراه خواهد داشت؟

المَسندم، واقع در کرانه جنوبی تنگه هرمز، نقطه‌ای کلیدی برای کنترل ترده نفتکش‌هاست. حالا که ایران با بستن این تنگه، فشار نهای خود را بر محاصره دریایی غرب اعمال کرده، دستاویزی به المَسندم می‌تواند همه معادلات را دگرگون کند. از نگاه تاکتیکی، اشغال این شبه‌جزیره کوچک - با حدود ۳۰ هزار نفر جمعیت - ساده به نظر می‌رسد: نزدیکی به پایگاه‌های آمریکا در کشورهای عرب حاشیه خلیج فارس، زمینی کوهستانی اما فاقد دفاع مدرن، و نبود ارتش قدرتمند محلی، و سوسه یا «عملیات جراحی سریع» را جدی می‌کند. اما آنچه این سوسه را به سطحی بی‌سابقه می‌رساند، شخصیت و گفت‌وگو دونالد ترامپ است. او پیش از این، تابلوی حاکمیت ملی کشورهای کوچک را شکسته است: تهدید به حمله نظامی به ونزولا برای «دسترسى به نفت»، پیشنهاد خرید با الحاق گرینلند از دانمارک، اظهارات تحقیرآمیز درباره تبدیل کانادا به «ایالت ۵۱»، و اشاره‌های مکرر به حمله به کوبا. در چنین چارچوب فکری، المَسندم دیگر فقط یک هدف استراتژیک نیست؛ بلکه به «غنیمتی شخصی» برای نمایش قدرت و بازطراحی نقشه منطقه تبدیل می‌شود.

با این حال، هرگونه اقدام علیه المَسندم با مولتی‌روبره‌روست که ونزولا یا گرینلند فاقد آن بودند. نخست، عمان کشوری بی‌طرف و مورد احترام در شورای همکاری خلیج فارس است. حمله به یک متحد سنتی عرب، حتی برای ترامپ، به منزله فروپاشی ائتلاف منطقه‌ای آمریکا خواهد بود. عربستان، امارات و بحرین که خود درگیر جنگ نیابتی با ایران هستند، هرگز اشغال خاک یک کشور عرب همسایه را نمی‌پذیرند؛ زیرا این اقدام، نه تنها مولفه قدرت را بر هم می‌زند، بلکه مشروعیت حضور آمریکا در کل منطقه را زیر سوال می‌برد.

دوم، تفاوت چشمگیر در توان پاسخ‌دهی ایران در مقایسه با ونزولا، در حالی که ونزولا تحت تحریم‌های فلج‌کننده و بحران داخلی، توان مقابله با نیروی دریایی آمریکا را ندارد، ایران در همسایگی مستقیم المَسندم قرار دارد. ده‌ها هزار موشک کوتاه‌برد و کروز، انبوه قایق‌های تندرو، و توانایی مین‌گذاری هوشمند در آب‌های کم عمق خلیج فارس، هر نیروی آمریکایی مستقر در المَسندم را در یک محاصره آتشین گرفتار خواهد کرد. در واقع المَسندم عملاً در حیطه خولت ایران است.

سوم، واکنش جامعه بین‌الملل حتی از موارد قبلی شدیدتر خواهد بود. روسیه و چین، که در ونزولا موضوعی نسبتاً منفعل داشتند، در خلیج فارس منافع حیاتی خود را در خطر می‌بینند. احتمالاً آنها از هر ابزاری - از جمله شورای امنیت و کمک نظامی به ایران و عمان - برای جلوگیری از تغییر مرزهای بین‌المللی استفاده خواهند کرد.

رشد ۲۱۸ درصدی فروش روغن در یک سال

در حالی که بازار روغن خوراکی در ماه‌های اخیر با رشد قیمت‌ها و تغییرات ناشی از اصلاحات سیاست ارزی از جمله حذف ارز ترجیحی مواجه بوده است، گزارش عملکرد یک شرکت فعال این صنعت در سالمه کمال نشان می‌دهد در آمد این شرکت در سال مالی گذشته با وجود کاهش تولید در گروه‌های اصلی محصولی، رشد قابل توجهی را تجربه کرده است. در شرایطی که تورم روغن نباتی در اردیبهشت‌ماه به ۱۶۷ درصد برای روغن جامد و ۱۵۵ درصد برای روغن مایع رسیده و قیمت این کالای اساسی روند افزایشی داشته است، بررسی عملکرد یکی از شرکت‌های فعال صنعت روغن در سالمه کمال نشان می‌دهد و با وجود کاهش تولید در گروه‌های اصلی محصولی، ارزش فروش این شرکت رشد قابل توجهی را تجربه کرده است. بر اساس این گزارش، تولید روغن خوراکی جامد به ۳۸ هزار تن رسیده که در مقایسه با ۴۷ هزار تن سال قبل، کاهش ۹ هزار تنی معادل حدود ۱۹ درصد افت را نشان می‌دهد. با وجود این کاهش، مبلغ فروش این محصول از ۲۲ هزار میلیون ریال به ۱۱۹ هزار میلیون ریال افزایش یافته است.

تبدیل یکن به عنصری ثبات‌کننده در اقتصاد جهانی

مدل اقتصادی صادراتمحور چین، با پشتیبانی یارانه‌های دولتی، موجب اختلال در بازارهای جهانی شده و به صنایع در...

صفحه ۲

تأثیر ابزارهای پولی در مهار تورم؟

در شرایطی که اقتصاد ایران با تورم بالا، رشد نقدینگی و نوسان در بازارهای دارایی مواجه است و سیاست‌گذاران پولی...

صفحه ۳

سقوط قیمت نفت در سایه امید به تفاهل نام‌مصلح

قیمت نفت برنت و نفت خام در ۱۲ ژوئن به پایین‌ترین سطح ماه‌های اخیر رسید، زیرا معامله‌گران به امضای قریب‌الوقوع...

صفحه ۵

بازگشت تاریخی بورس به بازار سرمایه گذاری

کریم حسن پور - بورس تهران در یکی از متفاوت‌ترین روزهای خود، هم جهش سنگین شاخص‌ها را ثبت کرد، هم یکدستی کم‌سابقه‌ای در سمت تقاضا به نمایش گذاشت و هم این پیام را به فعالان اقتصادی داد که تالار شیشه‌ای بار دیگر به یکی از اصلی‌ترین مقاصد نقدینگی تبدیل شده است.

عبور مقطعی شاخص کل از مرز ۴۰۷ میلیون واحد، ورود بیش از ۶۵ همت پول حقیقی و سبزی پوشی تقریباً کامل بازار، فقط چند عدد درخشان روی تابلوی معاملات نبود؛ این نشانه‌ها در کنار هم از بازاری حکایت داشت که نه فقط به امروز، بلکه به آینده هم واکنش نشان می‌دهد.

جهش شاخص‌ها در روزی متفاوت

در پایان معاملات روز گذشته، شاخص کل بورس با رشد ۱۰۳ هزار و ۱۷۸ واحدی روی عدد ۴۹۶ هزار و ۲۲۸ واحد ایستاد. شاخص هموزن نیز با رشد ۳۰ هزار و ۹۲۷ واحدی به سطح یک میلیون و ۲۶۶ هزار و ۱۹۰ واحد رسیده. همزمان این دو رشد مهم است، چون نشان می‌دهد صعود امروز محدود به چند نماد بزرگ و شاخص‌ساز نبوده است. در عین حال، ارزش معاملات خرد به بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان رسید، حجم معاملات از ۴۴ میلیارد بر که سهم عبور کرد و ورود ۶ هزار و ۵۶۹ میلیارد تومان پول حقیقی، نشان داد که موتور اصلی رشد امروز نه صرفاً تحریک حقوقی‌ها، بلکه ورود پر قدرت سرمایه‌گذاران خرد به سمت خرید بوده است.

عبور مقطعی شاخص‌ها از محدوده ۴۰۷ میلیون واحد هم از همان نشانه‌هایی بود که فروردین کانون توجه بازار قرار گرفت. هرچند شاخص در پایان کمی عقب نشست، اما همین لمس یک سطح جدید برای بسیاری از معامله‌گران معنای روشنی داشت. بازار در مقطع فعلی، دست‌کم از نظر روانی، خود را برای حرکت در ارتفاع‌های بالاتر آماده می‌بیند.

کل بازار بالا آمد

یکی از جذاب‌ترین و در عین حال مهم‌ترین نکات معاملات دیروز این بود که رشد بازار به چند نماد شاخص‌ساز خلاصه نشد. نقشه معاملات، تصویری کاملاً سبز از بورس تهران ثبت کرد و همه نمادها در محدوده مثبت قرار گرفتند؛ اتفاقی که در بازار سهام کمتر رخ می‌دهد و معمولاً فقط در روزهای دیده می‌شود که تقاضا واقعاً فراگیر شده باشد و صف‌های خرید از صف‌های فروش پیشی بگیرد.

اهمیت این موضوع فقط در رنگ سبز تابلوی معاملات نیست، بلکه در معنای پشت آن است. بارها پیش آمده که شاخص کل با کمک چند سهم بزرگ بالا رفته اما بخش مهمی از بازار همزمان بی‌رقم یا حتی منفی بوده است. دیروز اما ماجرا فرق داشت. شاخص هم‌وزن هم با قدرت رشد کرد و این یعنی بدنه بازار نیز با موج صعود همراه شده است. به بیان ساده، رشد دیروز یک صعود نمایی در چند سهم بزرگ نبود؛ یک صعود سراسری بود. همین نکته به بازار وزن بیشتری می‌دهد

رطب نوبرانه «آل مهتری» میناب به بازار آمد

همه گزینه‌های به قلعه‌نوی ختم می‌شود

از متوسلیان تا جلال مسیر حجازی فر ومهدویان

عکس: مرز اقتصاد

خود را بازتعریف کند. به همین دلیل، هر بار که از التهاب بازارهای دیگر کاسته می‌شود، بورس دوباره به‌عنوان یک گزینه جدی‌تر در معرض توجه قرار می‌گیرد. دیروز هم دقیقاً یکی از همان روزها بود؛ روزی که بازار سهام توانست از افت تب بازارهای رقیب به نفع خود استفاده کند.

روایت کارشناسان از یک جهش کم‌سابقه دو تحلیلی که در گفت‌وگو با ایرنا منتشر شده‌اند، هر کدام از زاویه‌های توضیح همین فضا کمک می‌کنند. سعید اسلانی بیدگلی رشد اخیر بورس را در پیوند با افزایش نقدینگی، بهبود جریان معاملات و جبران بخشی از عقب‌ماندگی بازار سهام نسبت به بازارهای موازی ارزیابی کرده است. او بر این نکته تأکید دارد که ورود پول حقیقی به طیف گسترده‌ای از صنایع، از فلزات اساسی و بانک‌ها گرفته تا فرآورده‌های نفتی، سیمانی‌ها، دارویی‌ها و غذایی‌ها، نشان می‌دهد اقبال به بازار محدود به چند صنعت خاص نیست و دامنه‌ای وسیع‌تر پیدا کرده است. این نکته، تصویری را که از نقشه سبز بازار دیده شد، تقویت می‌کند. فردین آقازری هم در تحلیل خود رشد اخیر بورس را بیش از هر چیز ناشی از ارزش ذاتی بازار و شرایط بنیادی سهام دانسته است. به اعتقاد او، اگر متغیرهای سیاسی دستخوش تغییر ناگهانی نشوند، بورس همچنان از منظر آرزندگی در مقایسه با برخی بازارهای دیگر در موقعیت قابل دفاع‌تری قرار دارد. این تحلیل از آن جهت مهم است که رشد این روزهای بازار را صرفاً به هیجان نسبت نمی‌دهد، بلکه آن را به یک عقب‌ماندگی قیمتی و ظرفیت بنیادی در دل بازار پیوند می‌زند.

بورس فقط روی سود شرکت‌ها نمی‌چرخد

در کنار این نگاه، بخشی از تحلیل‌ها روی لایه عمیق‌تری هم دست می‌گذارند: بورس در اقتصاد تومری ایران فقط محل معامله سودآوری شرکت‌ها نیست، بلکه تا حدی به عرصه حفظ ارزش دارایی نیز تبدیل شده است. در تحلیلی که از سوی ایستنا منتشر شده، به این موضوع اشاره شده که در فضای پس از شوک‌های سیاسی و اقتصادی، منطق ارزش‌گذاری در بازار سهام می‌تواند از سود عملیاتی صرف فراتر برود و به سمت حفظ ارزش دارایی‌ها و هزینه‌های جاری حرکت کند. ترجمه ساده این حرف آن است که سرمایه‌گذار فقط به سود امروز شرکت نگاه نمی‌کند. او هم‌زمان می‌سنجد که دارایی‌های آن شرکت در فضای تومری چه ارزشی دارند، هزینه ساخت دوباره آن دارایی‌ها چقدر بالا رفته و کدام صنایع می‌توانند بهتر از بقیه در برابر کاهش ارزش پول مقاومت کنند. به همین دلیل، بخشی از جذابیت امروز بورس نه فقط از محل سودآوری جاری، بلکه از مسیر منطق «حفظ ارزش» قابل توضیح است.

آیا این موج ادامه دارد؟

با وجود همه این نشانه‌ها، سؤال اصلی همچنان پابرجاست: آیا این موج می‌تواند ادامه پیدا کند یا نه؟ پاسخ این سؤال بیش از هر چیز به سه عامل بستگی دارد: پایداری ورود پول حقیقی، دوام بهبود انتظارات نسبت به آینده و میزان جذابیت بازارهای رقیب. اگر جریان نقدینگی در بازار بماند، رزمه‌های توافق یا کاهش تنش‌ها تقویت شود و ارز و طلا دوباره به کانون اصلی توجه سرمایه‌گذاران تبدیل نشوند، بورس این شانس را دارد که در سطوح بالاتر نیز خود را تثبیت کند. اما اگر بخشی از خوشبینی فعلی تخلیه شود یا بازارهای رقیب دوباره جان بگیرند، طبیعی است که بازار سهام هم با نوسان، استراحت یا حتی اصلاح مواجه شود. به همین دلیل، رشد دیروز هرچند مهم و کم‌سابقه بود، اما بیش از آنکه پاسخ نهایی باشد، یک علامت جدی از تغییر فاز انتظارات در بازار است.

زودتر با خبر شوید...

www.mozayedemonaghese.com

واحد پشتیبانی و سایت ۰۲۱-۴۹۱۰۵۴۲۵

Advertisement for 'Mozayedemonaghese.com' featuring a large red 'خبرنامه' (Newspaper) graphic and contact information.

روزنامه در اقتصاد

دوشنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۴۰۵ شماره ۹۳

www.marzeghtesad.ir

بازار اجاره مسکن گرفتار پلاتکلیفی

علی رغم تعیین سقف برای افزایش اجاره بها سالیانه، با این حال مشاهدات میدانی حاکی از این هستند که این سقف آنتور که باید رعایت نمی شود.

در سالهای گذشته شاهد بودیم که دولت های مختلف کشورمان برای حمایت از مستأجران دست به اقداماتی نظیر تعیین سقف جهت افزایش اجاره بها سالیانه در استان های مختلف کشورمان زده اند. هدف اصلی این اقدام هم این بوده که از افزایش سرسام آور اجاره بها جلوگیری شود و معیشت مستأجران به نحوی جدی به مخاطره نیفتد. در سال جاری نیز بر طبق آخرین گزارش ها اینطور گفته شده که سقف افزایش اجاره بها در تهران باید ۲۷ درصد باشد. با این حال، مشکلی که در سالهای گذشته نیز شاهد آن بوده ایم این است که متأسفانه این سقف آنتور که باید و شاید رعایت نمی شود. بسیاری از موجران به این مسأله اشاره دارند که میزان تورم عمومی در کشور و مخصوصا تورم در بازار مسکن در ماه های گذشته چشمگیر بوده و اینکه افزایش اجاره بها سالیانه ۲۷ درصد باشد، هیچ تناسبی با واقعیت های بازار مسکن و کلیت اقتصاد ایران ندارد.

در عین حال، بر پایه آنچه بسیاری از منتقدان و صاحب نظران می گویند، هنوز زیرساخت های حقوقی لازم برای حمایت از قانون تعیین سقف برای افزایش اجاره بها سالیانه ایجاد نشده است. به بیان ساده، تر، حمایت حقوقی لازم از مستأجران و همچنین تنبیه موجران مختلف وجود ندارد. این موضوع در شرایطی بیان می شود که گویی روی کاغذ همه چیز درست است اما در مرحله اجرا، موانع قابل توجهی وجود دارند.

مجموع این مسائل سبب شده اند تا بازار اجاره مسکن درگیر نوعی پلاتکلیفی باشد. از این رو، سال به سال میزان افزایش اجاره بها مستأجران به مراتب بیشتر از توان آن ها است. این موضوع خود سبب شده تا مستأجران شاهد تضییع موقعیت اقتصادی خود باشند و در عین حال بخش زیادی از درآمدهای آن ها خرج هزینه های مسکن شود. این مسأله خود موجب ایجاد نارضایتی در میان طیف هایی از مردم کشورمان شده است. از این رو، نظام حکمرانی اقتصادی در کشورمان باید فعال تر وارد میدان شود و مکانیسم های نظارتی ویژه ای را نیز برای کنترل معادلات حکم بر بازار اجاره مسکن تنبیه کند. موضوعی که بر اساس اندازی کلان موجب تقویت سرمایه اجتماعی کشور هم می شود.

تأخیر در پرداخت سهم متقاضیان، چالش جدی مسکن ۶۴۸ واحدی درود است

رضا حامی در بازدید از پروژه ۶۴۸ واحدی و نهدضت ملی مسکن شهرستان درود افزود: در صورت تأمین به‌موقع تسهیلات بانکی و واریز آورده متقاضیان، این واحدها دهنه فجر سال جاری به بهره‌برداری خواهد رسیدوی اظهار کرد: عملیات اجرایی این پروژه ابتدای سال ۱۴۰۲ در زمینی به مساحت ۸۳ هکتار در قالب ۲۴ بلوک مسکونی آغاز شد که تسهیلات آن از سوی بانک مسکن برقرار بوده و تاکنون بالغ بر سه هزار میلیارد ریال از محل آورده متقاضیان و تسهیلات بانکی هزینه شده‌است حامی با بیان اینکه پروژه از نظر فنی دارای شرایط ویژه‌ای بوده است، تصریح کرد: در این طرح، به دلیل شرایط زمین، هزینه قابل توجهی برای عملیات تحکیم بستر صرف شده که بخش مهمی از منابع پروژه را به خود اختصاص داده است معاون مسکن و ساختمان اداره کل راه و شهرسازی لرستان با بیان اینکه پیشرفت کلی پروژه به حدود ۳۰ درصد رسیده است عنوان کرد: بزرگ‌ترین چالش پیش‌روی پروژه، تأخیر در پرداخت آورده از سوی برخی متقاضیان است که روند اجرای عملیات را با چالش مواجه می کند. حامی خاطر نشان کرد: بنابراین پروژه بمنظور تسریع در تکمیل واحدها و بهره‌مندی هرچه سریع‌تر متقاضیان از واحدهای مسکونی، به صورت فازبندی دنبال می‌شود و فاز نخست این پروژه شامل ۱۱۲ واحد مسکونی هم‌کثون با پیشرفت فیزیکی بیش از ۵۰ درصد، وارد مرحله اجرای نما شده است وی افزود: تکمیل پروژه‌های نهضت ملی مسکن از اولویتهای اصلی اداره کل راه و شهرسازی لرستان بوده و تمام تلاش مجموعه بر آن است که این واحدها در کوتاه‌ترین زمان ممکن به بهره‌برداری برسند.عملیات اجرایی حدود ۱۱ هزار واحد نهضت ملی مسکن در لرستان در دست اجرا است.

مبلغ اصلاح برک و پارانه برای اقسشار کم‌در آمد صلاح می شود

معاون سیاست‌گذاری و راهبری اقتصادی وزیر امور اقتصادی و دارایی از برنامه‌ریزی برای اصلاح کالابرگ با تمرکز بر اقسشار نیازمند خبر داد و گفت: دستگاه‌های اقتصادی، مکلف به برنامه‌ریزی برای اصلاح عدد کالابرگ و ارائه‌بهبوده برای اقسشار هدف هستند.به گزارش از وزارت امور اقتصادی و دارایی، مرتضی زمانیان در گفت‌وگوی تلویزیونی اظهار داشت: مسائل مربوط به اقتصاد و معیشت مردم به صورت شبانه روزی دنبال می شود تا جریان کالا و خدمات در کشور با وجود محاصرها و تحریم‌های شدید، ادامه یابد. بسیاری از کشورها در شرایط مشابه با جیربندی و افزایش شدید قیمت مواجه شده‌اند، اما ایران الحمدلله از برخی مشکلات مانند جیره‌بندی اجتناب کرده‌است.دستگاه‌های اقتصادی و مکلف به برنامه‌ریزی برای اصلاح عدد کالابرگ و ارائه‌بهبوده برای اقسشار هدف هستند که این اصلاح عدد کالابرگ با ایجاد تفاوت بین دهک‌ها خواهد بود.

تبدیل پکن به عنصر بی ثبات‌کننده در اقتصاد جهانی

مریم لطفی – مدل اقتصادی صادرات‌محور چین، با پشتیبانی یارانه‌های دولتی، موجب اختلال در بازارهای جهانی شده و به صنایع در ایالات متحده، اروپا و آسیا آسیب وارد می کند. سیاست‌های چین منجر به مازاد تجاری عظیم و از دست رفتن مشاغل گسترده در سراسر دنیا شده و در عین حال مصرف داخلی و رشد اقتصادی را در داخل این کشور محدود کرده است.

تسلط ایران بر تنگه هرمز نشان دهنده قدرتی است که کشورها می‌توانند در جهانی عمیقاً در هم تنیده اعمال کنند.

اگرچه برخی کشورها تعرفه‌ها و مشوق‌هایی را برای محافظت از صنایع خود اعمال می‌کنند، چین همچنان در این زمینه بازیگر برتر است. هر چند، اصلاح اقتصاد چین در راستای تحریک تقاضای داخلی، ممکن است تنش‌ها را در چین و سراسر جهان کاهش دهد، اما در واقع، با سیاست‌های کنترلی کمونیست‌های پکن در تضاد است.

غول تولیدی صادرات‌محور دولتی و بی‌ثبات‌سازی اقتصاد جهانی

به نوشته آتلانتیک، برخی از اقتصاددانان تصور می‌کنند که قدرت خرید طبقه متوسط رو به گسترش چین در نهایت موجب تقویت رشد جهانی می‌شود. اما در عوض، چین به عنصری بی‌ثبات‌کننده در اقتصاد جهانی تبدیل شده است. شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین، این کشور را به صورت یک غول تولیدی صادرات‌محور با پشتوانه بارانه دولتی اداره می‌کند. این سیاست نه تنها به صنایع در سراسر جهان آسیب می‌زند، بلکه این ماجرا اقتصاد خود چین را مختل کرده و شرکای تجاری را از خود دور می‌کند.

یشک، بدون کمک‌های شی جین پینگ، امکان رقابت با تولیدکنندگان چینی بیشتر خواهد بود. او به هر حال کمک‌های گسترده‌ای ارائه می‌دهد – به شکل مستقیم، از طریق کمک‌های مالی و تخفیف‌های مالیاتی، و به شکل غیرمستقیم، از طریق سرکوب دستمزد کارگران کارخانها و کاهش ارزش پول چین برای ارزان کردن مصنوعی صادرات این کشور. نتیجه این سیاست، یک مدل اقتصادی است که به نفع تولیدکنندگان، محدود کردن دست مصرف‌کنندگان و سرازیر کردن محصولات به بازارهای بین‌المللی با صادرات بسیار ارزان – از جمله فولاد، پتل‌های خورشیدی و وسایل نقلیه برقی – است.

مشخص است که شرکتهای خارجی به سودگی نمی‌توانند با این شرایط رقابت کنند. سیاست چین به قیمت از دست رفتن ۱۰۰۰ شغل تولیدی در ماه در آلمان تمام می‌شود و می‌تواند صدها هزار شغل را برای کارگران پوشاک در اندونزی از بین ببرد. مزارد تجاری چین در سال گذشته به رکورد ۱٫۲ تریلیون دلار رسید. چنین انباشتی در اقتصاد جهانی بی‌سابقه بوده است.

کلاهبرداری بزرگ: صنعت‌زدایی اجباری از اقتصادهای پیشرفته

رئیس‌جمهور ایالات متحده، دونالد ترامپ، مرتباً شکایت می‌کرد که چین در حال «کلاهبرداری» از ایالات متحده است و تعرفه‌هایی را بر کالاهای ارزان چینی اعمال کرد. اما

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با تأکید بر اینکه افزایش رقم کالابرگ یک تکلیف قانونی است، گفت: دولت موظف است در شرایط تورمی با تأمین منابع لازم، حمایت معیشتی از مردم را تقویت کند محسن زنگنه با تأکید بر ضرورت حمایت معیشتی از مردم اظهار کرد: بر اساس قانون بودجه سال ۱۴۰۵، منابع اجرای طرح کالابرگ از محل افزایش درآمدهای ناشی از اصلاح نرخ ارز در درآمدهای نفتی دولت پیش‌بینی شده است. زمانی که دولت تصمیم گرفت نرخ ارز ترجیحی را به نرخ‌های نزدیک‌تر به بازار آزاد یکسان‌سازی کند، درآمدهای جدیدی برای دولت ایجاد شد. وی افزود: مجلس نیز در همان زمان تصریح کرد که این درآمدها باید به مردم بازگردد، زیرا خانوارها از محل افزایش قیمت ارز و حذف ارز ترجیحی متحمل هزینه‌های بیشتری می‌شوند. هدف مجلس این بود که بخشی از فشار معیشتی ناشی از افزایش نرخ ارز، از طریق تقویت اعتبار کالابرگ جبران شود.

نماینده مردم تربت حیدریه در مجلس شورای اسلامی متذکر شد: خوشبختانه در مقطعی، هم قیمت نفت افزایش یافت و هم در ابتدای سال، صادرات نفتی کشور وضعیت مطلوبی داشت، اما به دلیل محاصره دریایی که آمریکایی‌ها علی رغم آتش‌بس علیه کشورمان اعمال کردند، عملاً درآمدهای نفتی که مدنظر دولت بود، محقق نشد.

به گفته کریگ آلن، مشاور ارشد شرکت مشاوره‌های گروه کوهن که پیش از این به عنوان رئیس شورای تجاری ایالات متحده و چین خدمت می‌کرد، چنین امیدوار است «در ناواری و تولید در جهان پیشرو باشد، چینی‌ها در این‌جا استراتژی‌ای دارند که در ۱۲ سال گذشته به طرز باشکوهی کار کرده و هیچ دلیلی نمی‌بینند که این استراتژی تغییر کند.»

زنجیره وابستگی تولید؛ چرا تجارت با پکن؟

شی جین پینگ در سخنرانی خود در سال ۲۰۲۰ خواستار وابستگی بیشتر کشورهای دیگر به چین شد تا نتوانند در مقابل پکن بایستند. او اعلام کرد: «ما باید وابستگی زنجیره‌های تولید بین‌المللی به چین را تشدید کنیم و یک اقدام متقابل و بازدارنده قدرتمند علیه خارجی‌هایی که به طور مصنوعی عرضه را قطع می‌کنند، ایجاد کنیم.»سال گذشته پکن صادرات مواد معدنی کمیاب به ایالات متحده را به حالت تعلیق در آورد، تا ترامپ را تحت فشار قرار دهد که از افزایش تعرفه‌ها بر کالاهای چینی عقب‌نشینی کند. در ماه آوریل، سیاست‌گذاران چین اقداماتی را معرفی کردند که به مقامات چینی قدرت بیشتری برای تحقیق و مجازات شرکتهای خارجی که زنجیره‌های تأمین خود را به خارج از کشور منتقل می‌کنند، می‌دهد. با موفقیت جهانی خودروهای برقی و سایر محصولات چینی، برنامه‌های شی ممکن است غیرقابل توقف به نظر برسند.

اما این برنامه‌ها بر این فرض استوارند که سایر کشورها به جذب صادرات چین ادامه خواهند داد. با این حال، برخی از دولت‌ها شروع به حمایت از صنایع و کارگران خود کرده‌اند. در ماه مارس، اتحادیه اروپا قانونی را برای کاهش وابستگی خود به چین با تشویق تولید محصولات انرژی سبز در اروپا معرفی کرد که گفته نیس اسکولوند، رئیس اتاق بازرگانی اتحادیه اروپا در چین: «تجارت باعث ایجاد پهرووری می‌شود، اما قرار است برای همه چیزی در آن وجود داشته باشد. اکنون در شرایطی هستیم که تجارت با چین به جای ایجاد ارزش، ارزش را از بین می‌برد. سپس سوال بزرگ این می‌شود: چرا تجارت؟»

چینی‌ها نمی‌توانند ما را گروگان بگیرند!

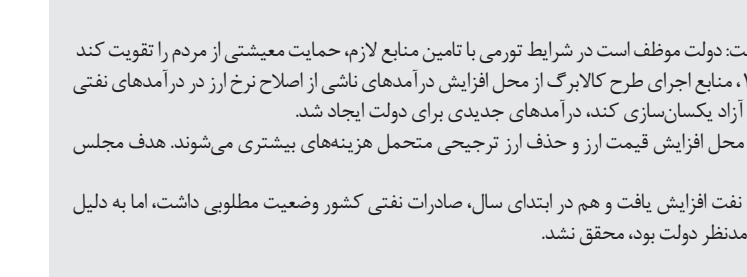
بسیاری در واشنگتن با خطرات تجارت با پکن آشنا هستند و شروع به ترویج رویکردی ته‌اجمی‌تر کرده‌اند. رئیس‌جمهور سابق آمریکا، جو بایدن، در سال ۲۰۲۴ تعرفه‌های سنگینی را بر خودروهای برقی، تراشه‌های کامپیوتری و سایر محصولات چینی اعمال کرد و حمایت دولت از صنایع حیاتی مانند تولید نیمه‌هادی‌ها را برای دفاع از صنایع ایالات متحده و تقویت امنیت ملی افزایش داد. به گفته ژو خاند، نماینده‌دموکرات کالیفرنیا، که از حمایت بیشتر از صنایع ضروری آمریکا دفاع می‌کند: «آنها نمی‌توانند ما را گروگان بگیرند.»ویکدر ترامپ در این زمینه گپی‌کننده‌تر بوده است. دولت او برای کاهش وابستگی ایالات متحده به تأمین مواد معدنی کمیاب چین تلاش کرده است، اما همچنان پکن را به خرید هوابما و محصولات آمریکایی سوق داده است – که می‌تواند کسری تجاری را کاهش داده و برای برخی مشاغل در آمد ایجاد کند، اما وابستگی ایالات متحده به چین را افزایش می‌دهد. ترامپ در سفر اخیر خود به پکن، همچنین موافقت کرد که با شی برای کاهش تعرفه‌های کالاهای غیراستراتژیک همکاری کند، آن هم در حالی که دفتر نماینده تجاری ایالات متحده در حال تحقیق در مورد ظرفیت بیش از حد صنعتی چین است که می‌تواند منجر به تعرفه‌های بیشتر شود.

اقدام هماهنگ شرکا و مخاطره واگذاری قدرت به بازارها برای شی

هیچ کشوری ممکن است نتواند به طور کامل به وابستگی خود به چین، به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده جهان که همه چیز از جمله قطعات خودرو و درخت کبچر، سمسور را تولید می‌کند، پایان دهد. این بدان معناست که پکن همچنان نفوذ سیاسی و اقتصادی عظیمی خواهد داشت. اما سیستم صنعتی متورم، زیان‌زا و بسده‌زای پکن را می‌توان از طریق اقدام هماهنگ شرکای تجاری‌اش تحت فشار قرار داد.

نمای جدید چین چه می‌کنند؟ از بیک‌های موتورری تا مشاغل یقه‌ای – احساسات عمومی علیه خودمیلی بی‌شرمانه ثروت در حال تغییر است – نخبگان چینی، مد محتاطانه تری را انتخاب می‌کنند. ارتش «کارگران گیگ» در چین، آینده اشتغال را تغییر می‌دهد– انعطاف پذیری، کلید محبوبیت این شغل هاست.کاز سیاست‌گذاران در سراسر جهان موانع تجاری جدی علیه واردات چین ایجاد کنند، بسیاری از کارخانهای چین برای ادامه حیات به تزریق پولهزینه‌بتر پول مالیات‌دهندگان نیاز خواهند داشت. به گفته راگورام رامان، اقتصاددان دانشگاه سنجاکو و رئیس سابق بانک مرکزی هند: «وابستگی فزاینده چین به تقاضای صادرات برای رشد عادی باید آنها را نگران کند، به خصوص با توجه به اینکه روابط ژئولیتیکدی در سراسر جهان رو به وخامت است. من فکر نمی‌کنم که این جایگاه خوبی برای چین باشد.» شی می‌تواند با اصلاح اقتصاد برای تحریک تقاضای داخلی بیشتر، تنش‌ها با شرکای تجاری و فشاری در داخل را کاهش دهد، به طوری که خانوارهای چینی بتوانند کالاهای چینی بیشتری بخرند. اما شی از این اصلاحات اجتناب کرده است، چرا که این اصلاحات با مجبور کردن او به واگذاری قدرت به بازارها، تسلط او بر کشور را به خطر می‌اندازد. به گفته دانیل روزن، از بنیانگذاران شرکت تحقیقاتی رادیوم گرپ، برای حل مشکلات اقتصادی ساختاری چین، حزب کمونیست چین «باید اهرم‌های سیاسی و کنترول خود بر سیستم را رها کند». اما حزب کمونیست چین «نمی‌خواهد بپذیرد که در گرو بازار است.»

به این ترتیب، دو رهبر قدرتمند جهان، که هر دو برنامه‌های اقتصادی ملی‌گرایانه را دنبال می‌کنند، می‌توانند در مسیر تضعیف اقتصادی کشورهای خود قرار بگیرند. کارگران آمریکایی و خانواده‌های چینی ممکن است به زودی هزینه آن را بپردازند. خطر این است که چین شرکای تجاری خود را به سمت حمایت‌گرایی سوق دهد که رفاه همه را کاهش می‌دهد.

تجارت با اوراسیا؛ فرصت بزرگ، سهم کوچک

با مانع روبه‌رو باشند، مزیت تعرفه‌ای به تنهایی از تعیین‌کننده‌ای نخواهد داشت.

بدون لجستیک تجارت آزاد هم محدود می‌ماند

توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک، به‌ویژه در مسیرهای ترانزیتی مرتبط با کشورهای عضو اتحادیه، از دیگر الزامات اصلی گسترش تجارت است. این نکته از آن جهت مهم است که تجارت با اوراسیا فقط در سطح تعرفه و توافقنامه تعیین نمی‌شود، بلکه بشدت به هزینه حمل، زمان تحویل، دسترسی به مسیرهای پایدار و وجود زیرساخت مناسب گره خورده است. کاهش زمان حمل، بهبود دسترسی به کریدورها، تقویت زیرساخت‌های بندری، ریلی و جاده‌ای و تسهیل روندهای مرزی می‌تواند اثر مستقیمی بر جذابیت تجارت با ایران برای طرف‌های مقابل بگذارد. این مسأله به‌ویژه در بازاری مانند اوراسیا که فاصله، اقلیم، ساختار حمل‌ونقل و الزامات فنی اهمیت بالایی دارد، پررنگ‌تر است. به همین دلیل، هر راهبردی برای افزایش سهم ایران از این بازار، بدون توجه جدی به لجستیک و ترانزیت، ناقص خواهد بود.

فرصت صادراتی هست اما بهره‌برداری کامل نه

ایران در بازار اعضای اتحادیه اوراسیا، به‌ویژه در برخی کشورها، هنوز از همه ظرفیت صادراتی خود استفاده نکرده است. به عبارت دیگر، مشکل فقط محدود بودن بازار نیست، بلکه بخشی از ظرفیت بالقوه صادرات ایران هنوز بافعل نشده است. این نکته به‌ویژه در مورد بازارهای بزرگ‌تر اتحادیه، از جمله روسیه، اهمیت بیشتری دارد. اگر ایران بخواهد حضور خود را در بازار اوراسیا تثبیت کند، ناگزیر است از صادرات سنتی و خام‌محور فاصله بگیرد و بر کالاهایی با ارزش افزوده بالاتر، ثبات بیشتر در عرضه و قدرت رقابت بیشتر تمرکز کند. در غیر این صورت، حتی با فراهم شدن برخی تسهیلات تعرفه‌ای، صادرات ایران در همان دامنه محدود فعلی باقی خواهد ماند.

اوراسیا فرصت است، نه تضمین

البته خود اتحادیه اقتصادی اوراسیا نیز در سال‌های اخیر از نظر سهم در تجارت جهانی با افت نسبی مواجه بوده و حجم تجارت خارجی آن نسبت به یک دهه قبل کاهش یافته است. این واقعیت نشان می‌دهد که اوراسیا با وجود ظرفیت‌های بزرگ اقتصادی، انرژی، معدنی و ترانزیتی، بازاری بدون محدودیت و تضمین‌شده نیست. بنابراین، نگاه به این بلوک باید واقع‌بینانه باشد: نه کم‌اهمیت‌انگاری، و نه زنگنه‌ایی. برای ایران، معنای این واقعیت آن است که بهره‌برداری از بازار اوراسیا تنها با اتخاذ به‌جرفایبایی یا وجود توافقنامه تجاری حاصل می‌شود. رقابت‌پذیری، نظم اجرایی، کیفیت کالا، زیرساخت، دیپلماسی اقتصادی و شناخت دقیق بازارهای هدف، عناصر تعیین‌کننده‌تری هستند. تجارت ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا طی سال‌های اخیر رشد کرده، اما این رشد هنوز به افزایش معنادر سهم ایران از بازار این بلوک منجر نشده است. در چنین شرایطی، موفقیت ایران در تجارت با اوراسیا بیش از آنکه صرفاً به خود موفقیت‌نامه تجارت آزاد وابسته باشد، به نحوه اجرای آن گره خورده است. اگر کاهش تعرفه‌ها با اصلاح رویه‌های اجرایی، توسعه زیرساخت‌های لجستیک، رفع موانع غیرتعرفه‌ای، هماهنگی استانداردها، فعال شدن شبکه‌های نهادی و تعیین متولی مشخص داخلی همراه نشود، ظرفیت‌های ایجادشده در حد امکان باقی خواهد ماند.

برخی از اقتصاددانان تصور می‌کنند که قدرت خرید طبقه متوسط رو به گسترش چین در نهایت موجب تقویت رشد جهانی می‌شود. اما در عوض،

موانع غیر تعرفه‌ای

تفاوت استانداردهای فنی و بهداشتی، پیچیدگی فرآیندهای گمرکی، محدودیت‌های مالی ناشی از تحریم‌ها، ضعف زیرساخت‌های حمل‌ونقل و لجستیک و ناکارآمدی برخی سازوکارهای اداری از جمله موانعی هستند که حتی در صورت کاهش تعرفه‌ها نیز می‌توانند مانع گسترش واقعی تجارت با کشورهای اوراسیا شوند. به بیان دیگر، اگر کالاهای ایرانی نتوانند با استانداردهای مورد قبول بازارهای هدف منطبق شوند، اگر زمان و هزینه عبور از مرز و ترخیص بالا بماند، اگر شبکه حمل‌ونقل و توزیع به اندازه کافی کارآمد نباشد و در قبالان اقتصادی در نقل‌وانتقال مالی

فرحناز نعمتی – در شرایطی که اقتصاد ایران با تورم بالا، رشد نقدینگی و نوسان در بازارهای دارایی مواجه است و سیاست‌گذاران پولی تلاش می‌کنند از ابزارهای مختلف برای مدیریت نقدینگی و کنترل انتظارات تورمی استفاده کنند، یک کارشناس اقتصادی معتقد است که در کنار این ابزار باید برای مهار انتظارات تورمی نیز تلاش کرد.

از ابتدای امسال، بانک مرکزی به طور ویژه مهار تورم را در دستور کار خود قرار داده است و انطور که اعلام کرده، ابزارهایی چون عملیات بازار باز و اعمال محدودیت بر رشد نقدینگی بانکها نیز در کنار افزایش ۱۵ واحد درصدی سپرده قانونی بانکها به کار گرفته می شوند. در این میان، عملیات بازار باز به عنوان یکی از مهم‌ترین ابزارهای بانک مرکزی مطرح است؛ عملیات بازار باز یکی از روش های رایج در نظام بانکداری بین المللی بره مدیریت تورم و نقدینگی است که در ایران نیز از دی ماه ۹۸ اجرایی شده است؛ در این روش اقدام به خرید اوراق بدهی دولتی از بانکها می کند تا از این طریق به مدیریت تورم کمک کند؛ در حقیقت این شیوه یک روش غیرمستقیم برای اجرای سیاست های پولی به شمار می آید، همچنان که تا پیش از آن ابزارهایی مانند تعیین نرخ سپرده قانونی یا کنترل‌های مستقیم روش های معمول نهاد ناظر برای مدیریت نقدینگی و تورم بود. عملکرد بانک مرکزی در ماههای اخیر بخصوص از ابتدای امسال نشان می دهد که قصد دارد از عملیات بازار باز به عنوان یک ابزار جدید برای هدایت نقدینگی

اصلاح فرآیندها و کاهش بوروکراسی ساخت و ساز

همزمانی جنگ اخیر با اوج تقاضا برای مواد غذایی و کالاهای اساسی در ماه رمضان و ایام عید نوروز، همچنین اختلال در مسیرهای تأمین و حمل‌ونقل مواد اولیه، نگرانی‌ها درباره تأمین نیاز بازار، بویژه در بخش مواد غذایی را افزایش داده بود. با این حال، مهدی دوستی، معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه‌ای وزارت کشور، می‌گوید: «با تمهیدات دولت، کالای مورد نیاز مردم در سراسر کشور تأمین شد و مشکلی در پاسخ به تقاضا به وجود نیامد.» معاون اقتصادی وزیر کشور در نشست معاونان اقتصادی استانداران سراسر کشور، با ارائه گزارشی از وضعیت تأمین کالاهای اساسی گفت: «از حدود یک ماه پیش، فرارگه مبارزه با احتکار، گران‌فروشی و قاچاق کالا تشکیل شده و تشدید نظارت بر بازار تأمین و عرضه کالاهای اساسی، هدف اصلی این قرارگه است.»

به گفته دوستی، جلوگیری از خروج کالاهای اساسی و سوخت، حفظ زنجیره تأمین ارز برای واردات کالاهای اساسی، جلب مشارکت مردم، اصناف و اتحادیه‌ها و همچنین پایش فضای مجازی و پلتفرم‌های فروش آنلاین، از جمله مأموریت‌های این قرارگه است. او در تشریح عملکرد این قرارگه افزود: «در یک ماه گذشته، بیش از ۲۴ همت کالای احتکارشده کشف شده است. همچنین ارزش کالاهای قاچاق کشفشده که بخش قابل توجهی از آنها را کالاهای اساسی و اقلام مرتبط با تولید مواد غذایی تشکیل می‌دهد، به بیش از ۲۹ همت رسیده است.»

دوستی تفویض اختیارات به استانداران، بویژه در استان‌های مرزی، برای واردات کالاهای اساسی را سیاستی قابل دفاع دانست و گفت: «این تصمیم توانسته در بسیاری از مناطق، کمبودها را جبران کند.»

وی همچنین از تخصیص ارز به استان‌ها برای واردات کالا خبر داد و افزود: «سهمیه ارزی واردات مرزی از ۳۰۰ میلیون دلار به ۵۰۰ میلیون دلار افزایش یافته و در مجموع، از سال گذشته

تاثیر ابزارهای پولی در مهار تورم؟

به سمت تولید و کاهش هزینه تأمین مالی بخش تولید استفاده کند.

در این شیوه بانک مرکزی با خرید اوراق از بانکها، نقدینگی به شبکه بانکی تزریق می‌کند و با فروش اوراق، نقدینگی را جمع‌آوری می‌کند.

اما وقتی سخن از «حمایت از تولید» به میان می آید، یعنی این ابزار در راستای حمایت از فعالیت‌های مولد نیز به کار گرفته شده؛ بر این اساس وقتی بانک مرکزی از طریق عملیات بازار باز نقدینگی کافی در اختیار بانکها قرار دهد، فشار بر بازار بین‌بانکی کاهش یافته و نرخ سود کنترل می‌شود. در نتیجه بانکها می‌توانند تسهیلات را با هزینه کمتری در اختیار واحدهای تولیدی قرار دهند.

در روشی دیگر بانک مرکزی می‌تواند شرایطی طراحی کند که بانکهایی که سهم بیشتری از منابع خود را به بخش‌های مولد اختصاص می‌دهند، دسترسی آسان‌تر یا ارزان‌تری به منابع حاصل از عملیات بازار باز داشته باشند. به این ترتیب، حمایت از تولید به یکی از معیارهای بهر‌مندی بانکها از منابع بانک مرکزی تبدیل می‌شود.

برخی کارشناسان پولی و بانکی معتقدند هدایت نقدینگی به سمت اوراق دولتی می‌تواند ضمن کاهش فعالیت‌های غیرمولد، منابع لازم برای توسعه زیرساخت‌های اقتصادی را نیز فراهم کند. با این حال، برخی کارشناسان اقتصادی تأکید دارند که موفقیت چنین سیاست‌هایی بیش از آنکه به تنوع ابزارها وابسته باشد، به نحوه اجرای سیاست پولی، کنترل تورم و مدیریت نرخ بهره بستگی دارد.

❖ بانک مرکزی با ابزارهای پولی و وزارت اقتصاد با ابزارهای مالی به مهار تورم کمک کنند

میزان اثربخشی عملیات بازار باز در جمع‌آوری نقدینگی سرگردانبسیار مهم است . بانک مرکزی سه عنوان متولی سیاست‌های پولی برای کنترل نقدینگی و تسورم ابزارهای مشخصی در اختیار دارد و در کنار آن، دولت و وزارت امور اقتصادی و دارایی نیز از طریق ابزارهای مالی می‌توانند در مدیریت اقتصاد نقش‌آفرینی کنند

ابزارهای پولی در اختیار بانک مرکزی شامل چند بخش است که یکی از مهم‌ترین آنها عملیات بازار باز و خرید و فروش اوراق بدهی در بازار است؛ در واقع بانک مرکزی از طریق نرخ سود این اوراق تلاش می‌کند برای سرمایه‌گذاران جذابیت ایجاد کند تا به جای ورود به بازارهایی مانند ارز، طلا یا حتی برخی بازارهای سفته‌بازانه، منابع خود را به سمت اوراق هدایت کنند با توجه به نرخ تورم کنونی که بالای ۵۰ درصد است، حتی ممکن است افزایش یابد، هرچند در صورت پایان جنگ یا حصول توافقات سیاسی امکان کاهش نسبی آن وجود دارد، فاصله معناداری میان نرخ تورم و نرخ سود اوراق وجود دارد.

❖ باید انگیزه سرمایه‌گذاری افزایش یابد

باید انگیزه لازم را برای مردم ایجاد کرد تا به سرمایه‌گذاری های مولد روی بیاورند، واقعیت این است که در شرایط فعلی این ابزارها نمی‌توانند کارایی مورد انتظار را داشته باشند زیرا در تورم های بالا، هر قدر هم نرخ سود جذاب باشد باز هم با نرخ تورم فاصله دارد. استفاده توامان ابزارهای مختلف پولی برای خروج نقدینگی از بازارهایی مانند ارز، طلا و هدایت آن به سمت بازار سرمایه شد و تورم کنونی در جامعه فقط ناشی از رشد نقدینگی نیست بلکه ناطلمیثانی از آینده اقتصاد و انتظارات تورمی نیز به آن دامن زده است.

ناطمیثانی‌های سیاسی و ابهام درباره آینده اقتصاد باعث شده فشارهای تورمی در جامعه افزایش یابد؛ بنابراین، یکی از عواملی که می‌تواند به موفقیت ابزارهای بانک مرکزی از جمله عملیات بازار باز کمک کند، کاهش تنش‌ها و رفع ناطلمیثانی‌های موجود است. پایان جنگ، کاهش نگرانی‌های اقتصادی و رفع تبعیض‌ها می‌تواند انتظارات تورمی را تعدیل کرده و زمینه را برای اثربخشی بیشتر سیاست‌های پولی فراهم کند.

وزیر راه و شهرسازی در نشست با تشکل‌های حرفه‌ای صنعت ساختمان و مسکن، از اصلاح فرآیندها و کاهش بوروکراسی‌های اداری ساخت و ساز مسکن در دوره جنگ ۴۰ روزه و پس از آن خبر داد. به گزارش از وزارت راه و شهرسازی، فرزانه صادق در نشست با تشکل‌های حرفه‌ای صنعت ساختمان و مسکن با موضوع تلب‌آوری ساختمان اعلام کرد: بسیاری از فرآیندهای ساخت و ساز در دوره جنگ

به منظور تسریع در امر باسازی، تسهیل شد که به سایر ساخت و سازها نیز تسری می‌یابد.

وی با بیان اینکه طی کمتر از دو سال گذشته، وزارت راه و شهرسازی با مسائل و وضعیت پیچیده‌ای به لحاظ رخدادهای بیرونی و همچنین حجم قابل توجه تمهدات نسبت به شرایط خاص جاری، رو به رو بوده است، افزود: به اجرای سیاست‌های حمایتی در بخش مسکن و حمایت از گروه‌های کچهرآمد جهت دسترسی به مسکن مناسب معقد و متعهد هستیم.

صادق ادامه داد: در همه دنیا نیز دولت به موضوع تأمین مسکن حمایتی ورود می‌کند. اما این ورود، بنا بر تجربه موفق سایر کشورها، تجارب قبلی در ایران و دیدگاه‌های کارشناسی باید مبتنی بر واقعیت‌ها و جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته صورت گیرد. اساسا، ورود تصدی گرایانه دولت به ۱۰۰ درصد فرآیندهای ساخت و ساز، سیاست درستی نیست و دولت باید در سیاست‌های حمایتی خود ضمن فراهم

تشکیل قرارگاه مبارزه با احتکار، گران‌فروشی و قاچاق کالا

افزایش هزینه انتقال کالا

معاون اقتصادی وزیر کشور با اشاره به هدف قرار گرفتن برخی زنجیره‌های تولید از جمله پتروشیمی و فولاد گفت: «وقتی زنجیره تولید مواد پتروشیمی هدف حمله قرار می‌گیرد، در نهایت سفره مردم هدف قرار گرفته است. از سوی دیگر، محدودیت‌های حمل‌ونقل نیز باعث افزایش هزینه انتقال کالا شده، اما با توجه به عدم حکامیت برای تأمین نیاز مردم، کالا به هر شکل ممکن در کشور تأمین شد.»او افزود: «هزینه حمل کالا نیز تحت تأثیر این شرایط افزایش یافته و در برخی مسیرها، قیمت حمل یک کانتینر از ۲۵۰۰ دلار به بیش از ۳۰۰۰ دلار رسیده است.» دوستی همچنین در پاسخ به سؤال «ایران» درباره برنامه حمایت از حمل‌ونقل کالا گفت: «زمان انتظار کامیون‌ها و ناوگان حمل در مرزها کاهش یافته و تلاش شده است کامیون‌ها چه در مبدأ و چه در مقصد، کمترین معطلی را داشته باشند. در مقصد نیز امکان تخلیه سریع‌تر کالا فراهم شده است.»به گفته او، اقدامات نر‌م‌افزاری برای کاهش توقف کامیون‌ها در مرز انجام شده و تصمیمات لازم نیز در این زمینه اتخاذ شده است. بر همین اساس، ماندگاری کامیون‌ها در مرز شدت کاهش یافته و در تخصیص سوخت به ناوگان حمل بار نیز هیچ محدودیتی وجود ندارد.»

❖ قیمت آرد و نان افزایش نمی‌یابد

معاون هماهنگی امور اقتصادی وزارت کشور با اشاره به تشدید نظارت بر بازار آرد و نان برای جلوگیری از قاچاق آرد و تأمین نان مورد نیاز مردم گفت: «دولت برنامه‌ای برای افزایش قیمت آرد و نان ندارد و رویکرد دولت در این بخش، صرفا نظارتی است.» دوستی خاطرنشان کرد: «برنامه دولت، انضباط‌بخشی به توزیع آرد و نان است و تلاش ما بر جلوگیری از فروش خارج از شبکه و بستن مسیرهای قاچاق آرد متمرکز شده است. این برنامه نیزتأثیری بر تخصیص سهمیه آرد و نان نخواهد داشت.»

بازنگری در اعتبار کالابرگ و یارانه در اولویت «پاستور»

و سایر نهادهای مرتبط فراهم می‌کند.

❖ تغییر نظام تسهیلات‌دهی از وثیقه‌محور به اعتبارمحور

زمانیان یکی از اهداف مهم این سامانه را اصلاح شیوه پرداخت تسهیلات بانکی دانست و گفت: «نظام بانکی باید به سمت اعتبارسنجی حرکت کند.» به اعتقاد او، بنگاهی که سال‌ها عملکرد مالی شفاف، جریان نقدی مناسب و سابقه خوش‌حسابی دارد، نباید صرفا بر اساس میزان وثیقه مورد ارزیابی قرار گیرد. او تأکید کرد که اعتبارسنجی دقیق‌تر می‌تواند از تخصیص نادرست منابع جلوگیری کرده و مانع افزایش فشار بر بانکها و رشد نقدینگی تورم‌زا شود. همچنین این سامانه تنها به شرکت‌های حقوقی محدود نخواهد بود و بسیاری از کسبوکارهای حقیقی نیز می‌توانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

❖ حمایت از بنگاه‌های آسیب‌دیده از جنگ

معاون وزیر اقتصاد همچنین از برنامه‌های حمایتی برای بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌دیده خبر داد. به گفته او، حدود ۳ هزار بنگاه به‌طور مستقیم از جنگ تحمیلی آسیب دیده‌اند، اما تعداد کسبوکارهای متأثر به‌صورت غیرمستقیم، بویژه در حوزه گردشگری، هتل‌داری و صنایع دستی، بسیار بیشتر است.

زمانیان اعلام کرد: «تاکتون حدود ۵۵۰ هزار نفر از شاغلان بنگاه‌های آسیب‌دیده مشمول تسهیلات حفظ اشتغال شده‌اند و توافقی‌هایی برای گسترش این حمایت‌ها با دستگاه‌های مختلف در حال انجام است. همچنین قرار گاهی تخصصی در وزارت اقتصاد برای هماهنگی حمایت‌های مالیاتی، گمرکی و بانکی تشکیل شده است.»

❖ انتقال کارت سوخت به کارت بانکی

زمانیان در پایان به طرح انتقال کارت سوخت به کارت‌های بانکی اشاره کرد و گفت: «این پروژه به دلیل شرایط جنگی با تأخیر مواجه شد، اما اکنون مراحل فنی و امنیتی آن در حال انجام است. تست آزمایشی طرح از هفته آینده آغاز می‌شود و در صورت موفقیت، طی یک تا دو ماه آینده به صورت گسترده رومانیی خواهد شد.»

بورس و بانک

روزنامهٔ دریاقتصاد

دوشنبه ۲۵ خرداد ۱۴۰۵ شماره ۹۳۵

www.marzeghtesad.ir

❖ چشم‌انداز اقتصاد جهان تیره‌تر شد

بانک جهانی در تازه‌ترین گزارش «چشم‌انداز اقتصاد جهانی» خود هشدار داد رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۶ به‌دلیل تداوم تنش‌های ژئوپلیتیکی و بحران انرژی کاهش خواهد یافت و در صورت تشدید اختلال‌ها، حتی احتمال افت شدیدتر رشد جهانی وجود دارد.

رویتزر نوشت: بانک جهانی در گزارش‌ش ماه‌ها «چشم‌انداز اقتصاد جهانی» خود اعلام کرد رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۶ به دلیل تناوم جنگ در خاورمیانه به ۲٫۵ درصد کاهش خواهد یافت. رقمی که پایین‌تر از برآوردهای قبلی است.

این نهاد هشدار داد در صورت تشدید اختلال در عرضه انرژی و افزایش فشار در بازارهای مالی، رشد جهانی ممکن است تا ۱٫۳ درصد نیز کاهش یابد. بانک جهانی همچنین اعلام کرد رشد اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۵ با ۲٫۹ درصد خواهد رسید که نسبت به پیش‌بینی ژانویه افزایش جزئی دارد، اما چشم‌انداز سال ۲۰۲۶ تضعیف شده است.

ایشن گزارش تأکید می‌کند که حدود دو‌سوم کشورها به‌دلیل بیلندهای جنگ، با کاهش پیش‌بینی رشد مواجه شدند. بیشترین آسیب متوجه کشورهای صادرکننده انرژی در خاورمیانه از جمله امارات متحده عربی و عراق خواهد بود.

بانک جهانی در ادامه به پیامدهای جنگ اشاره کرده و می‌گوید تنش‌های ناشی از درگیری‌ها، از جمله افزایش قیمت انرژی، بسته شدن مسیرهای تجاری و فشارهای تورمی جهانی، بر اقتصاد کشورها اثر گذار بوده است. در بخش انرژی، گزارش به افزایش قیمت نفت و نگرانی‌های بازار اشاره می‌کند و می‌گوید میانگین قیمت نفت برنت برای سال جاری حدود ۹۴ دلار پیش‌بینی شده است. همچنین در صورت تداوم بحران، قیمت نفت می‌تواند تا ۱۱۵ دلار نیز افزایش یابد.در این سناریو، رشد جهانی ممکن است به ۲٫۱ درصد کاهش یابد و تورم به ۴٫۴ درصد برسد و بدترین حالت در صورت ترکیب شوک انرژی و بحران مالی، رشد اقتصاد جهانی تا ۱٫۳ درصد سقوط خواهد کرد.

آیهان کوز، معاون اقتصاددان ارشد بانک جهانی، هشدار داده است که ترکیب فشارهای انرژی و مالی می‌تواند به سرعت چشم‌انداز اقتصاد جهانی را تضعیف کند و اعتماد بازارها را از بین ببرد.

بانک جهانی همچنین اعلام کرده است رشد اقتصاد جهانی در سال‌های ۲۰۲۷ و ۲۰۲۸ به حدود ۲٫۸ درصد خواهد رسید.اما این رقم همچنان پایین‌تر از میانگین دهه ۲۰۱۰ است.

ایندرمیت گبل، اقتصاددان ارشد بانک جهانی، گفته است اقتصاد جهانی نسبت به گذشته آسیب‌پذیرتر شده و در سال‌های آینده با عدم قطعیت، فشار تورمی و نرخی‌های بهره بالا مواجه خواهد بود. این گزارش همچنین اشاره می‌کند که بسیاری از کشورهای در حال توسعه، به‌جز چین و هند، درگیر نوعی «دهه از دست‌رفته» شده‌اند که در آن کاهش شکاف درآمدی با اقتصادهای پیشرفته متوقف شده است.بانک جهانی پیش‌بینی کرده است رشد اقتصادی در حال توسعه در سال جاری به ۳٫۶ درصد برسد که نسبت به سال قبل کاهش دارد. در مقابل، رشد اقتصاد آمریکا ۲٫۲ درصد، منطقه یورو ۰٫۸ درصد و ژاپن ۰٫۷ درصد پیش‌بینی شده است.در منطقه خاورمیانه، شمال آفریقا، افغانستان و پاکستان نیز رشد اقتصادی در سال ۲۰۲۶ به ۱٫۶ درصد کاهش می‌یابد، در حالی که در سال ۲۰۲۵ این رقم ۴ درصد بوده است.

در نهایت، هند همچنان سریع‌ترین اقتصاد بزرگ جهان باقی می‌ماند و رشد آن در سال ۲۰۲۶ به ۶٫۶ درصد خواهد رسید.

■.....■

❖ رشد یب‌وقفه قیمت طلای جهانی متوقف شد

انتظارات برای تحکیم سیاست پولی آمریکا و دلار قوی، کمی از طوفان کمیل که از سال ۲۰۲۳ به افزایش قیمت طلا دامن زده بود، کاسته و با آشکار شدن زمینه‌نرخ بهره، قیمت‌ها را در محدوده آسیب‌پذیر حدود ۴۰۰۰ دلار در هر اونس قرار داد. است‌آرژسوداینکه، ریسک ژئوپلیتیکی، کسری بودجه و خرید بانک‌های مرکزی، همچنان از چشم‌انداز بلندمدت قیمت طلا حمایت می‌کند، روند نزولی آن، ارسوالاتی را در مورد دوام افزایش بی‌سابقه این فلز ارزشمند، مطرح کرده است.قیمت طلا پس از رسیدن به رکورد ۵۵۹۵ دلار در ژانویه، تحت تأثیر جنگ تحمیلی علیه ایران که باعث افزایش قیمت نفت و تقویت انتظارات درمورد افزایش نرخ بهره شد، ۲۵ درصد کاهش یافت. این امر حمایت طلا به عنوان دارایی امن را محدود کرد و قیمت‌ها را در پنجشنبه گذشته به پایین‌ترین حد خود در ۶ ماه گذشته رساند. «آکاش دوشی»، رئیس بخش استراتژی طلا در شرکت مشاور سرمایه‌گذاری استیت استریت، گفت: بازار در کوتاهمدت، باید ریسک افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو و تقویت دلار را چشم‌کند. او پیش‌بینی می‌کند که اگر درگیری‌های ژئوپلیتیکی کاهش یابد و قیمت نفت به ۸۰ دلار در هر بشکه برسد، فضا برای بهبود قیمت طلا وجود دارد.

قیمت هر اونس طلا در معاملات جمعه گذشته ۴۱۸۸ دلار بود. در حالی که در معاملات پنجشنبه گذشته به پایین‌ترین سطح خود از نوامبر رسیده بود انتشار داده‌های قوی اشتغال آمریکا در هفته گذشته، انتظارات برای افزایش نرخ بهره را تقویت کرد و طلا را برای اولین بار در دو سال و نیم گذشته، به زیر میانگین متحرک ۲۰۰ روزه خود رساند.یکی از معامله‌گران فلزات گرانبها گفت: این سطح فعلی کلیدی که اکنون به عنوان مقاومت ۴۴۴۶ دلار عمل می‌کند، نشان می‌دهد که پویایی بازار تغییر کرده است. قیمت طلا در سال ۲۰۲۵ به میزان ۶۴ درصد رشد کرد.

❖ واکنش تند یکن به لیست سیاه پنتاگون؛ شرکت‌های فناوری تحریم شدند

وزارت بازرگانی چین با ابراز ناراحتی شدید از تحریم شرکت‌های فناوری این کشور توسط آمریکا، بر لزوم لغو اقدامات و احتمال مقابله به مثل تأکید کرد.

به نقل از رویترز، وزارت بازرگانی چین اعلام کرد یکن از اقدام دولت آمریکا در افزودن نام چندین شرکت بزرگ چینی به فهرست سیاه پنتاگون به‌شدت ناراضی است. این شرکت‌ها از سوی واشنگتن به همکاری با ارتش چین متهم شده‌اند.در فهرست به‌رورسانی‌شده وزارت دفاع آمریکا، نام غول‌های فناوری از جمله علی‌بابا و یاندو، خودروسازانی مانند بی‌آی‌دی و نیو و همچنین بزرگ‌ترین تولیدکنندگان پل‌های خورشیدی جهان نظیر ترینا سولار و جی‌ای سولار دیده می‌شود. این اقدام نشان‌دهنده تشدید نگرانی‌های امنیتی واشنگتن در بحبوحه رقابت‌های ژئوپولیتیک میان دو قدرت بزرگ اقتصادی است.وزارت بازرگانی چین در بیانیه‌ای رسمی، ضمن مخالفت قاطع با این تصمیم، از ایالات متحده خواست فوراً به این رویه نادرست پایان داده و به مسیر روابط سازنده و پایدار بازگردد. یکن هشدار داده است که در صورت عدم برخورد عادلانه با شرکت‌های چینی، ناگزیر به انجام اقدامات تلافی‌جویانه و قدرتمند خواهد بود.این فهرست جدید در حالی منتشر شده که تنها یک ماه از دیدار دونالد ترامپ و شی جین‌پینگ در یکن می‌گذرد. مقامات چینی معتقدند این اقدام پنتاگون، توافقات حاصل از دیدار رهبران دو کشور را نادیده گرفته است. بر اساس قوانین ایالات متحده، وزارت دفاع این کشور از سال ۲۰۲۷ از انعقاد هرگونه قرارداد مستقیم با شرکت‌های حاضر در این لیست منع خواهد شد.نفادانه در تمامی رشته‌ها از علوم انسانی تا فنی و مهندسی اهمیت دوچندان پیدا کرده است.

وی تأکید کرد: هر استادی، فارغ از رشته تخصصی خود، باید «معلم نفاق» باشد تا دانشجویان بتوانند تحلیل‌گرانه و آگاهانه مسائل را ارزیابی کنند.

روزنامه در اقتصاد

دوشنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۴۰۵ • شماره ۹۳۵
www.marzeghtesad.ir

▼ **۱۰۶۳ طرح آب و خاک در هفته جهاد کشاورزی افتتاح می‌شود**
معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی از افتتاح و بهره‌برداری یک‌هزار و ۶۳ پروژه آب و خاک با اعتباری معادل سه هزار و ۳۷۳ میلیارد تومان به مناسبت هفته جهاد کشاورزی در سراسر کشور خبر داده‌به گزارش از وزارت جهاد کشاورزی، سفره نیازی شهرکی با بیان اینکه بخش آب و خاک در تعداد پروژه‌های قابل افتتاح کشاورزی بیش‌از است، گفت: افتتاح و بهره برداری از این میزان پروژه برای ۳۶ هزار و ۷۷۹ نفر تثبیت اشتغال خواهد داشت و بیش از ۴۸ هزار خانوار از مزایای اجرای این طرح ها بهره‌مند خواهند شد.

معاون آب و خاک وزارت جهاد کشاورزی، اجرای سامانه‌های نوین آبیاری، بازسازی و نوسازی قنوات، انتقال آب با لوله به مزارع و احداث و بهسازی کانال‌های آبیاری عمومی را از جمله طرح‌های شاخص قابل افتتاح در این حوزه در هفته جهاد کشاورزی برشمرد و تصریح‌کرد: این طرح‌ها نقش کلیدی در بهبود مدیریت منابع آبی و افزایش بهره‌وری کشاورزی دارندوی، هفته جهاد کشاورزی را فرصتی برای بازتاب دستاوردهای این وزارت‌خانه در حمایت از کشاورزان و بهره برداران دانست و گفت: افتتاح و بهره‌برداری از این طرح‌ها گامی بلند در جهت توسعه زیرساخت‌های کشاورزی، ارتقای امنیت غذایی و افزایش توان تولیدی کشور است. نیازی شهرکی افزود: این طرح‌ها بخشی از برنامه‌های کلان وزارت جهاد کشاورزی برای توسعه پایدار کشاورزی و ارتقای معیشت کشاورزان در سراسر کشور است.

■

▼ **اعمال ۱۰ درصد تخفیف در حق بیمه سهم بیمه‌گذاران کشاورزی**
قائم‌مقام صندوق بیمه کشاورزی از اعمال ۱۰ درصد تخفیف در حق بیمه سهم بیمه‌گذاران بخش کشاورزی به مناسبت هفته جهاد کشاورزی خبر داد.

به گزارش از صندوق بیمه کشاورزی، بهزاد باباخانی با تبریک هفته جهاد کشاورزی و گرامیداشت چهل و دومین سالگرد تأسیس این نهاد افزود: صندوق بیمه کشاورزی در راستای پیوستن به پوشش «حامیان امنیت غذایی» و همزمان با چهل و دومین سالروز تأسیس این صندوق، تسهیلات ویژه‌ای را برای بهره‌برداران بخش کشاورزی در نظر گرفت.

قائم‌مقام صندوق بیمه کشاورزی اظهار داشت: با هدف حمایت از فعالان عرصه کشاورزی و تقویت امنیت غذایی کشور، از تاریخ ۲۱ تا ۲۷ خردادماه ۱۰ درصد تخفیف در حق بیمه سهم بیمه‌گذار اعمال خواهد شد.

وی تصریح‌کرد: این تصمیم در راستای پوشش «حامیان امنیت غذایی» و با رویکرد حمایت از شبکه تولیدکنندگان، تأمین‌کنندگان و فعالان زنجیره تأمین محصولات کشاورزی اتخاذ‌شده‌است متقاضیان و بیمه گذاران می‌توانند از ۲۱ تا ۲۷ خردادماه ۱۴۰۵ برای بهره‌مندی از این تسهیلات و برخورداری از ۱۰ درصد تخفیف به‌شعب‌نمایندگی صندوق بیمه کشاورزی در سراسر کشور مراجعه کنند.رودادبزرگداشت هفته‌جهاد کشاورزی امسال باشاعر «امنیت غذایی از سایه وحدت ملی و اقتدار ملی» و با تمرکز بر «روایت ملی» از تلاش‌های تولیدکنندگان بخش کشاورزی برگزار می‌شود.

■

▼ **عرضه ۲۷ هزار تن گوشت قرمز در کشتارگاه‌ها در اردیبهشت‌ماه**
مرکز آمار ایران اعلام کرد که در اردیبهشت ماه ۱۴۰۵، بیش از ۲۷ هزار تن گوشت قرمز در کشتارگاه‌ها عرضه شده که گوشت گاو و گوساله با سهم ۵۶.۹ درصدی بیشترین میزان عرضه را به خود اختصاص داده است.به گزارش از مرکز آمار ایران، بر اساس نتایج طرح آمارگیری کشتار دام در کشتارگاه‌های رسمی کشور، وزن گوشت قرمز عرضه شده از انواع دام‌های ذی‌خنده در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ به ۳۷ هزار و ۱۹۴ تن رسید که در این میان، گوشت گاو و گوساله بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است.از مجموع گوشت قرمز عرضه شده در کشتارگاه‌های رسمی کشور، ۲۱ هزار و ۱۹۹ تن مربوط به گوشت گاو و گوساله بوده که معادل ۵۶.۹ درصد کل عرضه را شامل می‌شود.همچنین میزان عرضه گوشت گوسفند و بره ۱۲ هزار و ۷۰۲ تن معادل ۳۴.۱ درصد، گوشت بز و بزغاله ۲ هزار و ۵۳۰ تن معادل ۶.۸ درصد و سایر انواع دام ۸۱۳ تن معادل ۲.۲ درصد از کل گوشت قرمز عرضه‌شده در این مدت بوده‌است.مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ با ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد میزان عرضه گوشت قرمز در مجموع تغییر محسوسی نداشته‌است.بررسی‌های آماری حاکی است عرضه گوشت گاو و گوساله نسبت به اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ تقریباً بدون تغییر بوده، در حالی که عرضه گوشت گوسفند و بره یک درصد، گوشت گاو میش و بچه‌گاو میش ۱۱ درصد و گوشت شتر و بچه‌شتر ۱۸ درصد کاهش یافته‌است. در مقابل، عرضه گوشت بز و بزغاله در این مدت ۱۴ درصد افزایش داشته‌است. بر اساس این گزارش، میزان عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در اردیبهشت‌ماه امسال نسبت به فروردین‌ماه حدود ۱۰ درصد افزایش یافته‌است.مرکز آمار ایران همچنین اعلام کرد بخشی از کشتار دام، به‌ویژه دام سبک، خارج از کشتارگاه‌های رسمی انجام می‌شود و آمار مربوط به این بخش در نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های رسمی کشور لحاظ نشده‌است.

رطب نوبرانه «آل‌مهتری» میناب به بازار آمد

۵ **بی‌تا حسن پور** – برداشت رطب نوبرانه «آل مهتری» به‌عنوان زودرس ترین رقم خرمای کشور، از نخلستان‌های شهرستان میناب در شرق هرمزگان آغاز شد.

زمینه توسعه کشاورزی فراسرزمینی در نیجر به فراهم است

سرپرست معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی از آمادگی این معاونت برای حمایت همه‌جانبه از تولید دام سبک عشایری خبر داد.

روح‌اله زحمتکش، سرپرست معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی در نشست تخصصی با جهانبخش میرزاوند رئیس سازمان عشایری کشور به منظور هماهنگی بین‌بخشی و رفع موانع تولید در دامداری‌های عشایری، ضمن بررسی راهکارهای عملیاتی توسعه پایدار دامداری‌های عشایری و تأمین نهاده‌های دامی، همکاری بین‌بخشی این معاونت و سازمان امور عشایر را ضمن افزایش بهره‌وری و راندمان تولید در جامعه عشایری و گامی مؤثر در جهت امنیت غذایی پایدار و حفظ سبک زندگی مولد و مرزداران این قشر مؤثر دانست. وی «مدیریت تولید مثل پیشرفته» را یکی از راهکارهای عملیاتی توسعه پایدار دامداری‌های عشایری برشمرد و گفت: روش‌هایی نظیر همزمانی فعلی، تلقیح مصنوعی و پروژه‌های جفت‌گیری برنامه‌ریزی شده در گله‌های عشایری به منظور تنظیم فصل زایش، افزایش بازدهی و کاهش تلفات بره و بزغاله باید به کار گرفته شود.

وی «تجهداری و توسعه بانک ژنتیک دام‌های بومی» را دیگر راهکار برای حمایت از دام عشایر عنوان کرد و افزود: جمع‌آوری، ذخیره‌سازی و تکثیر ژن‌های دام‌های سازگار با اقلیم سخت عشایری به عنوان یک سرمایه ملی برای مقابله با بحران‌های زیست‌محیطی باید مورد توجه قرار گیرد.به گفته این مقام مسئول، به منظور توانمندسازی تعاونی‌ها و اتحادیه‌های عشایری برای نقش آفرینی در فرآیند تأمین، توزیع و بازپرداخت نهاده‌ها، نه صرفاً به عنوان واسطه باید «شبکه شکل‌های عشایری به عنوان بازوان حمایتی» ایجاد و تقویت شود.

زحمتکش، تأمین خوراک مدت‌دار توسط شکل‌های حمایتی و دوره پروراندی هدفمند روح‌اله زحمتکش، سرپرست معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی از آمادگی این معاونت برای حمایت همه‌جانبه از تولید دام سبک عشایری خبر داد.

روح‌اله زحمتکش، سرپرست معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی در نشست تخصصی با جهانبخش میرزاوند رئیس سازمان عشایری کشور به منظور هماهنگی بین‌بخشی و رفع موانع تولید در دامداری‌های عشایری، ضمن بررسی راهکارهای عملیاتی توسعه پایدار دامداری‌های عشایری و تأمین نهاده‌های دامی، همکاری بین‌بخشی این معاونت و سازمان امور عشایر را ضمن افزایش بهره‌وری و راندمان تولید در جامعه عشایری و گامی مؤثر در جهت امنیت غذایی پایدار و حفظ سبک زندگی مولد و مرزداران این قشر مؤثر دانست.

وی «مدیریت تولید مثل پیشرفته» را یکی از راهکارهای عملیاتی توسعه پایدار دامداری‌های عشایری برشمرد و گفت: روش‌هایی نظیر همزمانی اصلی زنجیره ارزش بخش کشاورزی دانست و گفت: تولید بدون توسعه این صنایع به معنای از بین رفتن بخشی از تولید و اتلاف منابع خدادادی است و سود اصلی در زنجیره تولید زمانی محقق می‌شود که این بخش به‌درستی تقویت شود.

رئیس مرکز توسعه مکانیزاسیون و صنایع کشاورزی اظهار داشت: صنایع تبدیلی و تکمیلی با هدف بهبود کیفیت و کمیت آب آشامیدنی در اولویت دولت قرار گرفته و به محض تأمین اعتبار، عملیات آبرسانی به این شهرها مطابق برنامه زمان‌بندی آغاز می‌شود. به گفته کارشناسان آب منطقه‌ای اردبیل، با انتقال آب سد عمارت به شهرهای شمالی استان، تنش آبی چندین ساله این شهرها کاهش یافته و آب پایدار و مطمئن این مناطق تأمین خواهد شد

اقتصاد استان اردبیل عمدتاً مبتنی بر کشاورزی است. این استان ظرفیت‌های بی‌نظیری در بخش کشاورزی دارد و می‌تواند علاوه بر نیازهای استان، بخش مهمی از نیاز کشور را هم تأمین کرده و نقش مهمی در ارتقای امنیت غذایی کشور ایفا کند. این امر البته مستلزم شرايطی است که مهمترین آن تأمین مطمئن آب مورد نیاز مردم با احداث مخازن و سد‌ها در استان، تکمیل شبکه‌های پایاب سدها و استفاده از آبیاری مدرن در بخش کشاورزی است.

سد عمارت بعنوان بزرگ‌ترین سد استان اردبیل با ۱۸۲ میلیون متر مکعب مخزن، علاوه بر ظرفیت تأمین آب آشامیدنی پایدار پنج شهر، چشم‌انداز روشنی برای توسعه کشاورزی و شیلات ایجاد کرده است.

مطالعه انتقال آب از سد عمارت به پنج شهر شمالی استان شامل گرمی، انگوت، پارس‌آباد، بیله‌سوار و اصلاندوز با هدف بهبود کیفیت و کمیت آب آشامیدنی در اولویت دولت قرار گرفته و به محض تأمین اعتبار، عملیات آبرسانی به این شهرها مطابق برنامه زمان‌بندی آغاز می‌شود. به گفته کارشناسان آب منطقه‌ای اردبیل، با انتقال آب سد عمارت به شهرهای شمالی استان، تنش آبی چندین ساله این شهرها کاهش یافته و آب پایدار و مطمئن این مناطق تأمین خواهد شد اقتصاد استان اردبیل عمدتاً مبتنی بر کشاورزی است. این استان ظرفیت‌های بی‌نظیری در بخش کشاورزی دارد و می‌تواند علاوه بر نیازهای استان، بخش مهمی از نیاز کشور را هم تأمین کرده و نقش مهمی در ارتقای امنیت غذایی کشور ایفا کند.

این امر البته مستلزم شرايطی است که مهمترین آن تأمین مطمئن آب مورد نیاز مردم با احداث مخازن و سد‌ها در استان، تکمیل شبکه‌های پایاب سدها و استفاده از آبیاری مدرن در بخش کشاورزی است.

در این زمینه طی سال‌های اخیر اقدامات مهمی در احداث سد‌ها انجام شده که یکی از مهمترین آن احداث سد عمارت بعنوان بزرگ‌ترین سد خاکی و مهم‌ترین سد استان اردبیل است در احداث آن توسعه و بهبود اراضی منطقه، تأمین آب آشامیدنی، تأمین نیاز زیست‌محیطی و پایداری جریان رودخانه، اشتغالزایی و جلوگیری از مهاجرت، رونق کسب و کار با توسعه باغ و زمین‌های کشاورزی، مسامندگی و اسکان عشایر، افزایش تولیدات کشاورزی و دامی و ایجاد صنایع وابسته مدنظر بوده است.

مشخصات فنی سد عمارت

سد عمارت گرمی و انگوت در ۱۵۰ کیلومتری اردبیل واقع شده است، این سد با ۱۸۲ میلیون مترمکعب حجم مخزن از نظر حجمی بزرگترین سد استان اردبیل است.

سد عمارت گرمی

با بهره‌برداری از این سد امکان آبیاری حدود ۳۸ هزار هکتار از اراضی شهرستان‌های انگوت و گرمی فراهم شده و از خروج منابع آبی کشور از مرزها جلوگیری می‌شود.

ارتفاع این سد از بستر رودخانه ۸۲ متر، طول تاج آن ۳۱۵ متر، عرض تاج آن ۱۲ متر، حجم مفید ذخیره آب آن ۱۵۷ میلیون متر مکعب و حجم کل ذخیره آن ۱۸۲ میلیون مترمکعب است پیگیری تأمین اعتبار لازم برای آبرسانی به پنج شهر

علی حیدری اناری مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل از اجرای طرح آبرسانی از سد

همزمان با آخرین روزهای بهار، برداشت رطب «آل‌مهتری» در میناب آغاز شده است؛ این محصول که به «طلایهدار» نخلستان‌های جنوب شهرت دارد، به دلیل ویژگی زودرس بودن، نقش مهمی در اقتصاد کشاورزی منطقه ایفا کرده و هم‌ساله با ورود به بازارهای داخلی، نوبدبخش آغاز فصل برداشت خرما در هرمزگان است.
فرآیند برداشت خرما در میناب یا «آل‌مهتری» در خردادماه آغاز می‌شود و با ارقامی چون «خنیزی»، «هلیلی» و «کریته» تا اواخر شهریورماه ادامه پیدا می‌کند.هم اکنون قیمت هر کیلوگرم رطب نوبرانه آل‌مهتری بسته به درجه‌بندی کیفیت آن در بازار بین ۲۰۰ تا ۲۵۰ هزار تومان است که این محصول علاوه بر تأمین نیاز داخلی، به نوان یکی از سوغات‌های شاخص استان هرمزگان مورد استقبال گسترده مصرف‌کنندگان و مسافران قرار می‌گیرد.

پیش‌بینی برداشت ۶۰ هزار تن خرما از نخلستان‌های میناب

مدیر جهاد کشاورزی میناب گفت: میناب با دارا بودن ۱۲ هزار و ۶۰۰ هکتار نخلستان، یکی از قطب‌های اصلی تولید خرما در کشور محسوب می‌شود که پیش‌بینی می‌شود امسال بیش از ۶۰ هزار تن محصول از این باغات استحصال شود.
اسلام بهرامی با بیان اینکه سه‌هزار و ۵۰۰ هکتار از این نخلستان‌ها به رقم «آل‌مهتری» اختصاص دارد، افزود: با اجرای طرح‌های اصلاح، نوسازی و به‌زراعی در باغات، امسال شاهد رشد ۱۰ درصدی در برداشت این محصول نسبت به سال گذشته هستیم.
وی تصریح کرد: آل‌مهتری به دلیل فاصله زمانی عرضه با سایر ارقام، سودآوری مناسبی برای نخل‌داران منطقه به همراه دارد و پس از آن، ارقام مرغوبی نظیر «نگار»، «کلک سرخ»، «مردانستگ»، «برهی» و «خاصویی» روانه بازار خواهند شد.

هرمزگان: سرزمین تنوع ارقام خرما

استان هرمزگان با تولید حدود ۵۵ رقم خرما که ۲۰ نوع آن ارزش تجاری بالایی در بازارهای داخلی و خارجی دارند، یکی از استان‌های پیشرو در این صنعت است.هم‌اکنون وسعت باغ‌های هرمزگان افزون بر ۸۰ هزار هکتار با تولید سالانه بیش از ۹۴۰ هزار تن محصول است که از این میان، ۳۸ هزار هکتار با تولید سالانه ۱۹۶ هزار تن به نخلستان‌ها اختصاص دارد.
صادراتی این خطه به شمار می‌رود که فصل برداشت آن در آبان‌ماه است.

پیوند ناگسستنی خرما با فرهنگ و باورهای دینی

علاوه بر ابعاد اقتصادی، خرما در هرمزگان پیوندی عمیق با باورهای مذهبی مردم دارد.در متون دینی و آیات قرآن کریم، از نخل و رطب به‌عنوان نعمتی الهی و «رزق نیکو» یاد شده است که این امر، فرهنگ نخل‌داری را با روحیه شکرگزاری و تفکر در خلقت برای باغداران سخت‌کوش جنوبی عجین کرده است.شهرستان میناب با بیش از ۳۰۰۰ هزار نفر جمعیت، در ۹۰ کیلومتری شرق بندرعباس مرکز استان هرمزگان واقع شده و اکنون اصلی تولیدات نخل‌محور در این استان محسوب می‌شود

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به ظرفیت‌های ارزشمند کشور نیجره در بخش زمین و تولیدات کشاورزی، گفت: زمینه مناسبی برای اجرای طرح‌های مشترک و تأمین امنیت غذایی و توسعه همکاری در بخش کشاورزی فراسرزمینی در نیجره فراهم است.
به گزارش از وزارت جهاد کشاورزی، غلامرضا نوری قزلبچه امروز شنبه در حاشیه اجلاس وزیران کشاورزی کشورهای عضو بریکس (BRICS) در شهر ایندورا در هند، با وزیر کشاورزی نیجره دیدار و درباره راه‌های گسترش همکاری‌های کشاورزی، انتقال فناوری و اجرای پروژه‌های مشترک گفت‌وگو کرد.
وزیر جهاد کشاورزی در این دیدار از ابراز مهرودی دولت نیجره با دولت ملت ایران در پی تجاوات آمریکا و رژیم صهیونیستی به کشورمان و شهادت رهبر فقید و برخی از فرماندهان و ملت عزیزمان قدردانی کرد و گفت: مواضع کشورهای مستقل در حمایت از حقوق ملت‌ها نشان می‌دهد که همکاری و همبستگی میان کشورهای در حال توسعه، می‌تواند نقش مهمی در مقابله با یکجانبه‌گرایی در جهان ایفا کند.
نوری قزلبچه با اشاره به ظرفیت‌های گسترده ایران و نیجره در بخش کشاورزی افزود: دو کشور از توانمندی‌های مکمل و فرصت‌های فراوانی برای توسعه همکاری‌های مشترک برخوردار هستند و می‌توانند در حوزه‌های مختلف کشاورزی به شراکی راهبردی یکدیگر تبدیل شوند.

دام عشایری حمایت می‌شود

را از الگوهای عملیاتی برای رفع مشکل اصلی دامداری عشایری اعلام کرد و گفت: در تأمین خوراک دام باید نهاده‌های دامی (کنسانتره، جو، سیبوس و مکمل‌های معدنی) به صورت اعتباری و زمان‌بندی شده در اختیار دامداران عشایر قرار گیرد و دامدار پس از دریافت خوراک، دام‌های مازاد یا آماده پرورار را طی یک دوره مشخص (معمولاً ۹۰ تا ۱۲۰ روز) پرورار کرده و به وزن بازاری برساند.

وی بر تضمین خرید و بازپرداخت تسهیلاتی به عنوان دیگر الگوی عملیاتی برای رفع مشکل

۸.۷ همت سرمایه‌گذاری در صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی به بهره برداری رسید

جذب ۱.۷ میلیون تن ماده خام را ایجاد کرده‌اند.

ذوالفقاری ادامه داد: سال گذشته نیز در مجموع ۵۳۷ پروژه در مناسبت‌های مختلف از جمله هفته دولت، دهه فجر و هفته جهاد کشاورزی به بهره‌برداری رسید که میزان سرمایه‌گذاری آن‌ها ۲۲ همت بوده و ظرفیت جذب ۷.۲ میلیون تن ماده خام را در سال ایجاد کرده است
به گفته رئیس مرکز توسعه مکانیزاسیون و صنایع کشاورزی، در سه ماهه نخست سال جاری نیز ظرفیت جذب، فرآوری و نگهداری ۱.۷ میلیون تن در کشور ایجاد شده است.
رئیس مرکز توسعه مکانیزاسیون و صنایع کشاورزی اظهار داشت: از نظر میزان پروژه‌های قابل افتتاح، استان‌های هرمزگان، خوزستان و اردبیل به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند.ذوالفقاری با بیان این‌که در میان بخش‌های مختلف وزارتخانه بیشترین میزان جذب سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع تبدیلی و تکمیلی ثبت شده است، این دستاورد را حاصل تلاش مدیران، رؤسای سازمان‌های جهادکشاورزی استان‌ها و سرمایه‌گذاران این بخش دانست
وی با اشاره به پروژه‌های در حال اجرا گفت: بیش از ۵۳۷ پروژه نیمه‌تمام در سطح کشور در دست اجراست که در صورت تکمیل ظرفیت ایجاد ۳۰ میلیون تن را در کشور فراهم خواهد کرد.

سد عمارت اردبیل، برکت جاری برای شهرها و نهرها

مصرف آب باشیم و جایگزینی محصولات کم آجر به عنوان یک مطالبه جدی از بخش کشاورزی مطرح شود. حیدری اناری با اشاره به لزوم استفاده از ظرفیت بالای سدها و شبکه‌های آبیاری و زهکنی استان ادامه داد: داشتن برنامه جامع برای استفاده بهینه از ظرفیت سدها و شبکه‌های آبیاری و همچنین آب‌های گرم و سرد معدنی استان مورد انتظار جدی است. حیدری اناری با بیان اینکه بخش آب در کنار اتنازایی با مشکل دیگری به نام ناپایداری مواجه است، اظهار کرد: ناپایداری در بخش آب به این معنی است که به دلیل غیرقابل پیش‌بینی بودن وضعیت ذخایر سدها، برنامه‌ریزی قبلی برای میزان توزیع آب امکان‌پذیر نیست و این موضوع یکی از تهدیدهای جدی در بخش آب می‌باشد.

وی افزود: امروز تأمین آب به علت عوامل مختلف اقلیمی، طبیعی و انسانی به مراتب سخت‌تر از تأمین دیگر انرژی‌ها است.

کاهش تنش آبی در شهرهای شمالی استان اردبیل

حمید فضایی معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای استان اردبیل هم در این باره گفت: با انتقال آب سد عمارت به مناطق شمالی استان تنش آبی در استان وجود نخواهد داشت وی با بیان اینکه برای کاهش تنش آبی، تأمین آب از حوزه‌های مختلف پیگیری می‌شود، افزود: انتقال آب از قزل‌اوزن و سد عمارت برای تأمین آب آشامیدنی مرکز استان در حال طراحی است که امید است با اجرا شدن این طرح‌ها، دغدغه‌های تنش آبی شهروندان برطرف شود.فضایی اظهار کرد: به تدریج با بارش‌های احتمالی طی روزهای آینده ورودی و خروجی سدها به سمت تراز خواهد رفت که در کاهش تنش آبی استان مؤثر خواهد افتاد.

معاون حفاظت و بهره‌برداری شرکت آب منطقه‌ای اردبیل گفت: برای کاهش تنش آبی باید در مصرف بهینه آب برنامه‌ریزی شود تا بر اساس طرح سازگاری با کم‌آبی میزان مصرف آب به حداقل برسدوی با اشاره به لزوم تغییر بخشی از قوانین بالادستی برای کاهش میزان مصرف آب در بخش آشامیدنی و کشاورزی اظهار کرد: راه‌های کاهش مصرف آب باید توسط کارشناسان جهاد کشاورزی استان ترویج یابد تا شاهد تغییر رویکردها در این بخش باشیم. حیدری اناری با اشاره به لزوم استفاده از ظرفیت بالای سدها و شبکه‌های آبیاری و زهکنی استان ادامه داد: داشتن برنامه جامع برای استفاده بهینه از ظرفیت سدها و شبکه‌های آبیاری و همچنین آب‌های گرم و سرد معدنی استان مورد انتظار جدی است.

بر اساس آمارهای موجود، استان اردبیل با نظر بانگدی در مقایسه با استان‌های واقع در شمالغرب کشور، شامل استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، زنجان که به لحاظ اقلیمی در شرایط به نسبت مثالیبی می‌باشند در جایگاه چهارم قرار دارد.تاکنون ۱۰ سد مخزنی بزرگ و ۴۲ سد مخزنی کوچک در استان اردبیل احداث شده است.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای اردبیل با تأکید بر لزوم تغییر رویکرد وزارت نیرو از مدیریت عرضه به مدیریت تقاضا در بحث آب افزود: باید دنبال تغییر رویکرد در کشت محصولات و نوع

روزنامه در اقتصاد

دوشنبه ۲۵ خرداد ۱۴۰۵ شماره ۹۳۵۵

www.marzeghtesad.ir

❖ بیت کوین از فشار فروش عبور کرد
صندوق‌های قابل معامله در بورس بیت‌کوین پس از هفته‌ها خروج سرمایه، همزمان با عرضه اولیه تاریخی اسپیس‌ایکس در بورس نزدک، رکورد جدیدی ثبت کردند.
صندوق‌های قابل معامله در بورس بیت‌کوین (ETF) روز جمعه ۱۲ ژوئن، شاهد ورود خالص ۸۵۸۵ میلیون دلار سرمایه بودند. این رقم بیشترین ورود سرمایه روزانه در حدود چهار هفته گذشته و به شمار می‌رود. این تغییر روند همزمان با عرضه اولیه تاریخی سهام شرکت اسپیس‌ایکس در بورس نزدک رخ داد.

این ورود سرمایه به پنج روز متوالی خروج سرمایه از این صندوق‌ها پایان داد؛ دوره‌ای که طی آن حدود ۷۲۷ میلیون دلار از صندوق‌های بیت‌کوین خارج شد. بودمیزان ورود سرمایه در روز جمعه ۱۲ ژوئن، قوی‌ترین تقاضای روزانه از ۱۴ مه تاکنون محسوب می‌شود که این صندوق‌ها، ۱۳۱.۳۱ میلیون دلار سرمایه جذب کرده بودند. در حال حاضر، مجموع ورود خالص سرمایه به صندوق‌های بیت‌کوین به ۵۳۶۲ میلیارد دلار رسیده و ارزش خالص دارایی‌های آنها نیز حدود ۷۹۶۵ میلیارد دلار برآورد می‌شود.

در روزهای قبیل، روند کاملاً معکوس بود. در تاریخ‌های پنجم، هشتم، نهم، دهم و یازدهم ژوئن خروج سرمایه از این صندوق‌ها ادامه داشت. همچنین صندوق‌های بیت‌کوین از ۱۵ مه تا سوم ژوئن، به مدت ۱۳ روز متوالی با خروج سرمایه مواجه بودند که طولانی‌ترین دوره خروج سرمایه از زمان راهاندازی آنها در اوایل ۲۰۲۴ محسوب می‌شود.بخش زیادی از این فشار ناشی از تنش‌های ژئوپلیتیکی بود.افزایش تنش‌ها در خاورمیانه موجب شد قیمت بیت‌کوین تا حدود ۵۹ هزار دلار کاهش یابد. با وجود بهبود اخیر، بیت‌کوین همچنان در مقایسه با یک ماه گذشته، حدود ۲۰ درصد افت قیمت را نشان می‌دهد.

احساسات بازار از روز پنجشنبه ۱۱ ژوئن به دنبال عقب‌نشینی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا از تهدیدها علیه ایران، تغییر کرد. در نتیجه، بیت‌کوین بار دیگر به بالای سطح ۶۳ هزار دلار بازگشت.

این تحولات به رشد بزرگ‌ترین رمزارز جهان کمک کرده‌است. داده‌های بازار نشان می‌دهد قیمت بیت‌کوین طی ۲۴ ساعت گذشته، ۱.۴۹ درصد افزایش یافته و در زمان انتشار این مطلب در محدوده ۶۴ هزار و ۹۴۶ دلار و پنج سنت معامله می‌شود. ورود سرمایه به صندوق‌های بیت‌کوین همزمان با رویدادهی مهم در بازارهای مالی رخ داد. سهام شرکت «اسپیس‌ایکس» از روز جمعه ۱۲ ژوئن با نماد SPOX در بورس نزدک معامله شد. قیمت عرضه اولیه این سهم ۱۳۵ دلار بود، معاملات آن با قیمت ۱۵۰ دلار آغاز شد و در پایان روز به حدود ۱۶۱ دلار رسید. این عرضه اولیه حدود ۷۵ میلیارد دلار سرمایه جذب کرد.

معمولاً جذب چنین حجم عظیمی از سرمایه می‌تواند منابع مالی سرمایه‌گذاران را از سایر بازارها خارج کند، اما داده‌ها نشان می‌دهد در این مورد چنین اتفاقی رخ نداده‌است. صندوق‌های بیت‌کوین همچنان با ورود سرمایه مواجه شدند و قیمت بیت‌کوین نیز بهبود یافت که نشان می‌دهد تقاضا برای رمزارزها همچنان حفظ شده‌است. طبق گزارش کریپتو، اکنون سرمایه‌گذاران منتظر نتایج نشست ۱۶ و ۱۷ ژوئن بانک مرکزی آمریکا هستند که می‌تواند مشخص کند روند ورود سرمایه به صندوق‌های بیت‌کوین ادامه خواهد یافت یا بار دیگر با کاهش مواجه می‌شود.

.....

❖ چاه جدید فاز ۱۱ پارس جنوبی وارد چرخه تولید شد
مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس از ورود یازدهمین حلقه چاه سکوی B فاز ۱۱ میدان گازی پارس جنوبی (SPD۱۱B) به چرخه تولید خبر داد و گفت: با بهره‌برداری از این چاه، ظرفیت تولید گاز غنی از آخرین فاز در حال توسعه میدان مشترک پارس جنوبی به روزانه بیش از ۲۶ میلیون مترمکعب افزایش یافته.به گزارش از شرکت نفت و گاز پارس، توجرح دهقانی با اشاره به تدوام برنامه توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی بیان کرد: یازدهمین حلقه چاه سکوی B فاز ۱۱ میدان گازی پارس جنوبی (SPD۱۱B) پس از انجام موفقیت‌آميز عمليات تکميل، جريان‌دهي، اسيدکاري و اتصال به سکوی مرتبط، به چرخه توليد وارد شد و اکنون در حال توليد پايدار گاز است.وی افزود، این چاه روزانه حدود ۲ میلیون ۵۰۰ هزار مترمکعب به ظرفیت تولید گاز فاز ۱۱ اضافه کرده و نقش مهمی در افزایش برداشت از بخش مرزی میدان مشترک پارس جنوبی ایفا می‌کند.مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با بیان اینکه تولید روزانه فاز ۱۱ اکنون از مرز ۲۶ میلیون مترمکعب گاز غنی عبور کرده‌است، گفت: توسعه این فاز در سال‌های اخیر با تمرکز بر تکمیل ظرفیت تولید و تسریع در اجرای فعالیت‌های حفاری و تکمیل چاه‌ها دنبال شده و نتایج آن امروز در افزایش تولید و پايداری برداشت از این بخش راهبردی میدان پارس جنوبی قابل مشاهده است. دهقانی ادامه داد: افزایش تولید از فاز ۱۱ علاوه بر کمک به تأمین پايدار خوراک پالایشگاه‌های پارس جنوبی، در صیانت از منابع مشترک و افزایش سهم برداشت جمهوری اسلامی ایران از این میدان عظیم گازی نیز اهمیت ویژه‌ای دارد.گفتنی است فاز ۱۱ پارس جنوبی آخرین طرح توسعه‌ای میدان مشترک پارس جنوبی به شمار می‌رود که توسعه آن در قالب الگوی جدید قراردادهای نفتی به شرکت پتروپارس واگذار شده‌است. تولید روزانه این فاز اکنون به بیش از ۲۶ میلیون مترمکعب رسیده که بیانگر رشد حدود ۱۱۷ درصدی تولید در کمتر از ۱۲ سال گذشته‌است

❖ موضع‌گیری مقامات ایرانی و آمریکایی

با وجود این خوش‌بینی‌ها، عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، روز جمعه اعلام کرد که تفاهنامه هنوز امضا نشده و امکان تغییر در مفاد آن وجود دارد. از سوی دیگر، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، از لغو حملات هوایی تهدیدشده علیه ایران خبر داد. خبرگزاری مهر ایران نیز گزارش کرد که مذاکرات نهایی این تفاهنامه بر مسائل هسته‌ای و اقتصادی متمرکز خواهد بود و بحث برنامه موشکی ایران از آن حذف شده است. همچنین خبرگزاری ایرنا اعلام کرد که مذاکرات هسته‌ای ظرف مدت ۶۰ روز پس از امضای تفاهنامه برگزار خواهد شد.

❖ تحلیل کارشناسان از وضعیت بازار و تنگه هرمز
تاماس وارگا، تحلیلگر P.M.V Oil Associates، گفت که نیتراهی خبری بار دیگر بازار را به حرکت درآورد.مانند، زیرا اعتماد به حصول یک توافق نهایی و بازگشایی تنگه هرمز افزایش یافته‌است. با این حال، او هشدار داد که ذخایر نفت جهان و منطقه همچنان پایین است و حتی با امضای توافق، به دلیل زمان‌بر بودن بازگشت جریان بی‌وقفه نفت، این ذخایر ممکن است کاهش بیشتری پیدا کنند. شایان ذکر است که ایران پیش از این اعلام کرده بود تنگه هرمز را به طور کامل بسته و به هر کشتی عبوری شلیک خواهد کرد. این تنگه به طور معمول یک‌پنجم محموله‌های جهانی نفت و گاز طبیعی مایع را حمل می‌کند. با این حال، ارتش آمریکا در شبکه‌های اجتماعی اعلام کرد که کشتی‌های تجاری همچنان در حال تردد از این ابره هستند.

❖ پیش‌بینی موسسات مالی: از افزایش شدید قیمت تا ذخیره‌سازی استراتژیک
تحلیلگران ING در یادداشتی اعلام کردند که اگر تا اواخر ژوئیه شاهد ازسرگیری جریان نفت نباشیم، بازار به نقطه عطفی می‌رسد. در آن سناریو، سطح ذخایر و افزایش فصلی تقاضا، قیمت‌ها را به طور قابل توجهی به محدوده ۱۲۰ تا ۱۳۰ دلار در هر بشکه خواهد رساند. جان کیلدف نیز تأکید کرد که یک توافق نمی‌توانست در زمان بهتری حاصل شود، زیرا ادامه وضعیت فعلی به ناچار به کمبودهای جدی منجر می‌شود. در مقابل، گلدمن ساکس پیش‌بینی خود از میانگین قیمت برنت در سال ۲۰۲۷ را به دلیل افزایش عرضه و کاهش تقاضا، به ۸۰ دلار کاهش داد، اما انتظار دارد قیمت‌ها به دلیل ذخیره‌سازی تجاری کشورهای عضو OECD و وجود حق بیمه امنیتی برای اختلالات، از میانگین سال ۲۰۲۵ فراتر رود.

❖ چشم‌انداز اوپک از تقاضای نفت
در همین حال، اوپک پیش‌بینی خود از رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۲۶ را برای دومین بار پیاپی کاهش داد و آن را از ۱.۱۷ میلیون بشکه در روز به ۹۷۰ هزار بشکه در روز رساند. با این حال، این سازمان تأکید کرد که مصرف در نهایت دوباره افزایش خواهد یافت و انتظار دارد رشد تقاضا در سال ۲۰۲۷ به ۱.۷۳ میلیون بشکه در روز برسد که ۱۹۰ هزار بشکه بیشتر از پیش‌بینی قبلی است

❖ جمع‌بندی نهایی
در مجموع، رویدادهای ۱۲ ژوئن نشان داد که فضای سیاسی و دیپلماتیک، نقشی حیاتی در نوسانات لحظه‌ای بازار نفت ایفا می‌کند. در حالی که امید به امضای تفاهنامه صلح بین ایران و آمریکا، قیمت‌ها را به پایین‌ترین سطح چند ماهه کشاند، تحلیلگران نسبت به وضعیت ذخایر پایین نفت و احتمال بازگشت شدیدی قیمت‌ها در صورت تدوام اختلال در تنگه هرمز هشدار می‌دهند. همزمان، اوپک نیز با احتیاط اما با امید به احیای تقاضا، اقی ۲۰۲۷ را روشن‌تر از سال ۲۰۲۶ ترسیم کرده است.

جمع‌بندی رویدادهای ۱۲ ژوئن نشان می‌دهد که بازار نفت همچنان شدیداً تحت تأثیر جریان اخبار ژئوپلیتیک و دیپلماسی منطقه‌ای قرار دارد. افزایش امیدها به امضای تفاهنامه صلح بین ایران و آمریکا، اگرچه به طور موقت فشار نزولی قابل توجهی بر قیمت‌ها وارد آورد، اما تحلیلگران نسبت به پایدار بودن این روند تردید دارند. از یک سو، ذخایر جهانی نفت پایین است و هر گونه تاخیر در بازگشایی کامل تنگه هرمز با اجرایی شدن توافقی می‌تواند به سرعت کمبود عرضه و جهش دوباره قیمت‌ها تا محدوده ۱۳۰ دلار را رقم بزند. از سوی دیگر، اظهارات محتاطانه مقامات ایرانی و موضع‌گیری‌های متفاوت ارتش آمریکا نشان می‌دهد که مسیر رسیدن به یک توافق نهایی و اجرایی هنوز هموار نیست. در اقی بلندمدت، گلدمن ساکس پیش‌بینی کاهش میانگین قیمت برنت تا ۸۰ دلار در سال ۲۰۲۷ را مطرح می‌کند، در حالی که اوپک با وجود کاهش پیش‌بینی رشد تقاضا در سال ۲۰۲۶، انتظار احیای قابل توجه مصرف در سال ۲۰۲۷ را دارد. بنابراین، به نظر می‌رسد بازار نفت در هفته‌ها و ماه‌های آینده در نوسانی شدید میان خوش‌بینی دیپلماتیک و واقعیت‌های فیزیکی عرضه و تقاضا گرفتار خواهد بود.

خط لوله میان دوآب-عجب‌شیر؛ گام تازه در تقویت شبکه انتقال گاز

چنگ‌ها، با همه زشتی بی‌حاشان، با حجم بی‌نهایت دردهاشان، با ضجه‌های برآمده از میاناشان، نه فقط فاجعه انسانی، نه فقط سیل اشک و آه، که گاهی رحم‌های مصنوعی تاریخ‌اند و از زخم، امکان می‌آیند. آن‌ها چون صافقه بر پیکر جوامع فردی می‌یند، ویرانگر و داغ‌دار و هولناکند. اما در همان لحظه فروپاشی، در همان آتش که خاطر‌ها را خاکستر می‌کند، دانه‌های امکانی ناشییده و نادیده، در شکاف زمان جوانه می‌زنند. از دل این دلپره‌هاست که پرسش‌های بنیادین سر می‌کشند: «از کجا اقتادیم؟ به کجا می‌توان چید؟ چه سوخت و چه ساخت و چه باید ساخته شود؟» تجربه تاریخ، این حقیقت تلخ را زمره می‌کند: بازسازی راستین، زاده تصادف نیست؛ بلکه فرزند اراده‌ای جمعی است که از خون زخیم، پیمان نوسازی می‌یابد.

سال ۱۴۰۵ با ابتکار مقام معظم رهبری «سال اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت ملی و امنیت ملی» نام گرفته است. این نامگذاری، نه شعاری زودگذر، که فرادادی اخلاقی با آینده است. نقشی است بر دیوار زمان که می‌گوید: «زین پس، با بازآفرین می‌شوی، یا در تکرار خود خواهی ماند.»اقتصاد مقاومتی، هرگز یک شعار فصلی نیست. آموزه‌ای برای زیستن عزتمندانه در جهانی پرآشوب است. این اقتصاد، سه رکن دارد: خودکفایی عقلانی (نه در انزوا، که در اتکا به توان درون)، عدالت در توزیع (نه در آرمان‌شهرها، که در سفره‌های روزانه) و تاب‌آوری در برابر تکانه‌های بیرونی (چون نهایی که در طوفان، ریشه دواند)، هرگاه رانت و انحصار جای خود را به رقابت و شفافیت دهند، آنگاه اقتصاد مقاومتی از شعار به واقعیت بدل می‌شود. استقلال اقتصادی، دیگر سیری در برابر تحریم نیست؛ بالی می‌شود برای پرواز از فراز تمام محدودیت‌ها.

خط لوله میان دوآب–عجب‌شیر؛ گام تازه در تقویت شبکه انتقال گاز

اصلی اجرای پروژه به شمار می‌رفت که با پیگیری مستمر و هماهنگی‌های اجرایی مدیریت شد وی همچنین با اشاره به شرایط اقتصادی کشور تصریح کرد: تأمین لوله و تجهیزات پروژه سهم قابل توجهی از منابع مالی طرح را به خود اختصاص داده و مدیریت جریان نقدینگی و تأمین مالی پروژه را مهم‌ترین چالش‌های اجرایی آن بوده‌است. بااین‌حال، پروژه با برنامه‌ریزی منسجم و تلاش شبانه‌روزی عوامل اجرایی، اکنون در آستانه بهره‌برداری قرار دارد. مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران با تأکید بر آثار منطقه‌ای این پروژه بیان‌داشت: اگر چه این خط لوله از مجاورت شهرستان‌های میاندوآب، ملکان، بناب و عجب‌شیر عبور می‌کند، اما منافع آن محدود به این مناطق نیست و با تقویت شبکه دیسیپلینگ و پایداری فشار گاز، بخش وسیعی از شمال‌غرب کشور از مزایای این پروژه بهره‌مند خواهند شد.

میزرایی افزود، این پروژه افزون‌بر تقویت امنیت انرژی و پایداری تأمین گاز در بخش خانگی، زمینه‌نخبشپایی بهتر از صنایع، توسعه زیرساخت‌های منطقه‌ای و ارتقای ظرفیت انتقال گاز در شمال‌غرب کشور را نیز فراهم می‌کند.وی با اشاره به برنامه زمان‌بندی اجرای طرح، یادآور شد: پروژه در چارچوب برنامه اجرایی و حتی پیش از زمان پیش‌بینی‌شده در مسیر بهره‌برداری قرار دارد و امید می‌رود با تکمیل نهایی آن پیش از آغاز فصل سرد، گام مؤثری برای افزایش پایداری شبکه انتقال گاز و ارتقای امنیت انرژی کشور برداشته شود.

سایه محدودیت های تابستانه برق بر سر تولید فولاد و سیمان

برق مواجهاند.

❖ درخواست از دولت برای اولویت‌بخشی به تأمین برق صنعت
رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد با اشاره به اخبار نگران‌کننده مبنی بر تدوام این محدودیت‌ها تا پایان شهریورماه، تصریح کرد: شدت اعمال محدودیت‌ها به حدی است که بسیاری از واحدهای تولیدی عملاً ناچار به توقف خطوط تولید شدند. این در حالی است که ما سال گذشته نیز به دلیل همین قطعی‌های بی‌برنامه، با عدم‌التفّع بسیار سنگینی در تولید مواجه شدیم که خسارات آن مستقیماً به پیکره صنعت و اقتصاد کشور وارد شد.

سبحانی خاطر‌نگر کرد: از دولت انتظار می‌رود با درک اهمیت تدوام تولید فولاد برای صادرات و جلوگیری از رکود در بازار، تدابیر ویژه‌ای برای تأمین پایدار برق واحدهای فولادی اتخاذ کند تا پیش از این شاهد هدررفت ظرفیت‌های صنعتی کشور نباشیم.

❖ محدودیت های انرژی به کاهش تولید و افزایش قیمت در بازار منجر می شود
علی اکبر الوندیان دبیر کل صنف کارفرمایان صنعت سیمان نیز در گفت و گوی اختصاصی با خبرنگار اقتصادی ایرنا گفت: وزارت نیرو برای صنایع انرژی بر همچون سیمان یک محدودیت ۶۰ روز در نظر گرفته و پیش از ایلان آن هیچ‌گونه هماهنگی با وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) و تولیدکنندگان سیمان انجام نشده است که این اقدام جای نگرانی دارد.

وی با بیان اینکه این میزان محدودیت، بیش از ۹۰ درصد کاهش تولید را منجر خواهد شد و کارخانه به سمت تعطیلی و توقف تولید خواهند رفت، اظهار داشت: خرید برق از بورس انرژی بسیار بالاست و صرفه اقتصادی برای تولیدکنندگان ندارد.

این مقام مسئول تأکید کرد: در صورتی که با مشارکت وزارت نیرو و دولت، برق و گاز صنایع تأمین نشود واحدها با افزایش تولید، پاسخگوی عرضه و تقاضا باشند و قیمت ها منصفانه و عادلانه در بازار ارائه شود.

الوندیان در توضیحان در خواست کرد تا جلسات مشترک و فوری با حضور نمایندگان وزارت نیرو، وزارت صمت و انجمن سیمان برگزارش نشود تا تصمیم گیری ها با مشارکت بخش خصوصی و دولتی گرفته شود.

در شرایطی که صنایع فولادی و سیمانی تحت تاثیر آسیب های ناشی از جنگ تحمیلی سوم دارند و تولید این محصولات برای بازسازی در پساجنگ ضروری است، محدودیت های تابستانه برق به مشکلی برای استمرار تولید آنها تبدیل شده است. صنایع فولادی و سیمانی جزو صنایع مادر به شمار می آید که زنجیره ای از صنایع خرد و بنگاههای کوچک و متوسط به تولید آنها منگی هستند؛ بنابراین هرگونه کمبود در ورق های فولادی و مواد اولیه صنایع مادر نه تنها به کاهش تولید در صنایع پایین دستی منجر می شود بلکه زنگ خطری برای تعدیل نیرو است. با این وجود، افت تولید و توقفهای مکرر بر اثر محدودیت‌های شدید انرژی در سال های گذشته نه تنها سبب کاهش تولید و اختلال در زنجیره تأمین صنایع مرتبط شده بلکه سودآوری شرکت ها را نیز تحت تاثیر قرار داده است؛ علاوه بر کاهش تولید به دلیل محدودیت های تأمین برق و انرژی، صنایع فولادی و سیمانی با افزایش سه برابری نرخ برق و گاز مصرفی در این صنایع روبرو بوده اند.

ظرفیت نصب‌شده تولید فولاد در کشور بیش از ۵۰ میلیون تن در سال است در حالی که به دلیل محدودیت های زیرساختی و تأمین برق مورد نیاز تنها حدود ۳۰ میلیون تن تولید در این حوزه محقق می شود؛ ضمن اینکه سالانه آمارهایی از عدم التفّع صنایع از محل ناترازی های انرژی اعلام می شود که جای تامل و رسیدگی به این موضوع را دارد. محدودیت های برق آسمال در حالی اعمال می شود که جنگ تحمیلی سوم روی صنعت فولاد و سیمان سایه انداخته است و نیازمند حمایت های شدید دولت و افزایش ظرفیت تولید برای جبران کاستی ها در این عرصه هستند. با این حال از ۱۴ خردادماه برق بسیاری از واحدهای زنجیره فولاد و سیمان با محدودیت شدید روبرو شده است.

در واکنش به محدودیت های انرژی انجمن تولیدکنندگان فولاد آلیاژی در نامه ای به وزرای صنعت، معدن و تجارت و نیرو، با اشاره به توقف تولید در کارخانه‌های فولاد مبارکه و فولاد خوزستان در اثر حملات دشمن آمریکایی و صهیونیستی، خواستار معافیت کارخانجات فولاد آلیاژی و صنایع فولاد از هرگونه برنامه محدودیت مصرف برق برای عبور از شرایط حساس کنونی شد.

این اعتراض ها به وزارت نیرو در حالی صورت گرفته که این وزارتخانه از افزایش برق تحویلی

سقوط قیمت نفت در سایه امید به تفاهمنامه صلح

۵ لیبلا جلیلودن – قیمت نفت برنت و نفت خام در ۱۲ ژوئن به پایین ترین سطح ماه‌های اخیر رسید، زیرا معامله گران به امضای قریب‌الوقوع تفاهم‌نامه صلح میان ایران و آمریکا خوش‌بین شدند؛ هر چند کارشناسان نسبت به کمبود ذخایر و جهش دوباره قیمت هشدار می‌دهند.

در تاریخ ۱۲ ژوئن، تحولات دیپلماتیک میان ایالات متحده و ایران به طور ناگهانی معادلات بازار جهانی انرژی را دگرگون ساخت. گزارش‌هایی از احتمال امضای قریب‌الوقوع یک تفاهنامه صلح میان دو کشور منتشر شد که هدف آن توقف جنگ در منطقه خلیج‌فارس و کاستن از تنش‌های نظامی اعلام گردید.این خبر خوش‌بینانه، واکنش سریع معامله‌گران نفتی را در پی داشت و قیمت‌های نفت خام برنت و وست تگزاس اینترمدریت را به پایین‌ترین سطوح خود در ماه‌های اخیر سقوط داد. با این حال، اظهارات احتیاطاً‌آمیز مقامات ایرانی، ابهامات موجود در محتوای تفاهنامه، و همچنین وضعیت شکننده ذخایر نفت و تردد در تنگه استراتژیک هرمز، تصویری پيچیده از آینده بازار ترسیم می‌کنند.مقاله پیش‌رو، با بررسی جزئیات این رویدادها، تحلیل کارشناسان، و پیش‌بینی موسسات مالی بین‌المللی، تلاش می‌کند تا چشم‌انداز کوتاهمدت و بلندمدت قیمت نفت را روشن سازد.

قیمت نفت خام برنت که به عنوان معیار بین‌المللی شناخته می‌شود، با کاهش ۳۰.۵ دلاری به ۸۷.۳۳ دلار در هر بشکه رسید که پایین‌ترین رقم از اوایل مارس بود. نفت خام آمریکا(وست تگزاس اینترمدریت) نیز با افت ۲.۸۳ دلاری، در سطح ۸۴.۸۸ دلار بسته شد و به این ترتیب به پایین‌ترین قیمت خود از ۱۷ آوریل دست یافت. دلیل اصلی این ریزش، رشد چشمگیر خوش‌بینی معامله‌گران نسبت به امضای قریب‌الوقوع یک توافق صلح میان ایالات متحده و ایران عنوان شد.

منابع غربی به رویتز گزارش دادند که احتمال امضای یک تفاهنامه بیسن آمریکا و ایران برای پایان دادن به جنگ در منطقه خلیج‌فارس، حداکثر تا روز یکشنبه وجود دارد.

شهر ژنو به عنوان محتمل‌ترین مکان برگزاری این رویداد معرفی شد.جان کیلدفاه از شرکت Again Capital، تأکید کرد که اظهارات مقامات ایرانی مبنی بر وجود چنین تفاهنامه‌ای، موتور اصلی کاهش قیمت‌ها بوده است.

❖ افت شدید قیمت نفت برنت و دلبیوتی آی در تاریخ ۱۲ ژوئن، بازارهای جهانی نفت شوک نزولی قابل توجهی را تجربه کردند.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران گفت: پروژه راهبردی خط لوله ۵۶ اینچ میاندوآب–عجبشیر به‌عنوان یکی از طرح‌های کلیدی توسعه شبکه انتقال گاز کشور، با عبور از مجموعه‌ای از چالش‌های فنی، اجرائی و حقوقی، به مراحل پایانی اجرا نزدیک شده است و طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده تا پایان امسال بهره‌برداری خواهد شد.

به گزارش از شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، بنه‌ام میزرایی با اشاره به پیشرفت حدود ۹۶ درصدی این پروژه اعلام کرد: خط لوله ۵۶ اینچ میاندوآب – عجبشیر به طول حدود ۹۹ کیلومتر و با ظرفیت انتقال روزانه ۹۸ میلیون مترمکعب گاز، نقش مهمی در تقویت پایداری شبکه انتقال گاز در شمال‌غرب کشور، ارتقای امنیت انرژی صنایع منطقه و توسعه زیرساخت‌های صادراتی ایفا خواهد کرد.

وی با اشاره به پیچیدگی‌های فنی پروژه، افزود: برای نخستین بار در صنعت گاز کشور، در این پروژه از لوله‌های کلاس B استفاده شده است؛ لوله‌هایی با الزام‌های ویژه مهندسی که فرایند ساخت، حمل، جوشکاری و اجرای آن‌ها، در مقایسه با سایر کلاس‌های خطوط لوله حساسیت و پیچیدگی بیشتری دارد.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران ادامه‌داد: به دلیل شرایط خاص توپوگرافی و عوارض طبیعی منطقه، مسیر خط لوله در طول حدود ۱۰۰ کیلومتر نزدیک به ۱۰۰ متر به تغییر

در شرایطی که صنایع فولادی و سیمانی تحت تاثیر آسیب های ناشی از جنگ تحمیلی سوم دارند و تولید این محصولات برای بازسازی در پساجنگ ضروری است، محدودیت های تابستانه برق به مشکلی برای استمرار تولید آنها تبدیل شده است. صنایع فولادی و سیمانی جزو صنایع مادر به شمار می آید که زنجیره ای از صنایع خرد و بنگاههای کوچک و متوسط به تولید آنها منگی هستند؛ بنابراین هرگونه کمبود در ورق های فولادی و مواد اولیه صنایع مادر نه تنها به کاهش تولید در صنایع پایین دستی منجر می شود بلکه زنگ خطری برای تعدیل نیرو است. با این وجود، افت تولید و توقفهای مکرر بر اثر محدودیت‌های شدید انرژی در سال های گذشته نه تنها سبب کاهش تولید و اختلال در زنجیره تأمین صنایع مرتبط شده بلکه سودآوری شرکت ها را نیز تحت تاثیر قرار داده است؛ علاوه بر کاهش تولید به دلیل محدودیت های تأمین برق و انرژی، صنایع فولادی و سیمانی با افزایش سه برابری نرخ برق و گاز مصرفی در این صنایع روبرو بوده اند.

ظرفیت نصب‌شده تولید فولاد در کشور بیش از ۵۰ میلیون تن در سال است در حالی که به دلیل محدودیت های زیرساختی و تأمین برق مورد نیاز تنها حدود ۳۰ میلیون تن تولید در این حوزه محقق می شود؛ ضمن اینکه سالانه آمارهایی از عدم التفّع صنایع از محل ناترازی های انرژی اعلام می شود که جای تامل و رسیدگی به این موضوع را دارد. محدودیت های برق آسمال در حالی اعمال می شود که جنگ تحمیلی سوم روی صنعت فولاد و سیمان سایه انداخته است و نیازمند حمایت های شدید دولت و افزایش ظرفیت تولید برای جبران کاستی ها در این عرصه هستند. با این حال از ۱۴ خردادماه برق بسیاری از واحدهای زنجیره فولاد و سیمان با محدودیت شدید روبرو شده است.

در واکنش به محدودیت های انرژی انجمن تولیدکنندگان فولاد آلیاژی در نامه ای به وزرای صنعت، معدن و تجارت و نیرو، با اشاره به توقف تولید در کارخانه‌های فولاد مبارکه و فولاد خوزستان در اثر حملات دشمن آمریکایی و صهیونیستی، خواستار معافیت کارخانجات فولاد آلیاژی و صنایع فولاد از هرگونه برنامه محدودیت مصرف برق برای عبور از شرایط حساس کنونی شد.

این اعتراض ها به وزارت نیرو در حالی صورت گرفته که این وزارتخانه از افزایش برق تحویلی

در شرایطی که صنایع فولادی و سیمانی تحت تاثیر آسیب های ناشی از جنگ تحمیلی سوم دارند و تولید این محصولات برای بازسازی در پساجنگ ضروری است، محدودیت های تابستانه برق به مشکلی برای استمرار تولید آنها تبدیل شده است. صنایع فولادی و سیمانی جزو صنایع مادر به شمار می آید که زنجیره ای از صنایع خرد و بنگاههای کوچک و متوسط به تولید آنها منگی هستند؛ بنابراین هرگونه کمبود در ورق های فولادی و مواد اولیه صنایع مادر نه تنها به کاهش تولید در صنایع پایین دستی منجر می شود بلکه زنگ خطری برای تعدیل نیرو است. با این وجود، افت تولید و توقفهای مکرر بر اثر محدودیت‌های شدید انرژی در سال های گذشته نه تنها سبب کاهش تولید و اختلال در زنجیره تأمین صنایع مرتبط شده بلکه سودآوری شرکت ها را نیز تحت تاثیر قرار داده است؛ علاوه بر کاهش تولید به دلیل محدودیت های تأمین برق و انرژی، صنایع فولادی و سیمانی با افزایش سه برابری نرخ برق و گاز مصرفی در این صنایع روبرو بوده اند.

ظرفیت نصب‌شده تولید فولاد در کشور بیش از ۵۰ میلیون تن در سال است در حالی که به دلیل محدودیت های زیرساختی و تأمین برق مورد نیاز تنها حدود ۳۰ میلیون تن تولید در این حوزه محقق می شود؛ ضمن اینکه سالانه آمارهایی از عدم التفّع صنایع از محل ناترازی های انرژی اعلام می شود که جای تامل و رسیدگی به این موضوع را دارد. محدودیت های برق آسمال در حالی اعمال می شود که جنگ تحمیلی سوم روی صنعت فولاد و سیمان سایه انداخته است و نیازمند حمایت های شدید دولت و افزایش ظرفیت تولید برای جبران کاستی ها در این عرصه هستند. با این حال از ۱۴ خردادماه برق بسیاری از واحدهای زنجیره فولاد و سیمان با محدودیت شدید روبرو شده است.

در واکنش به محدودیت های انرژی انجمن تولیدکنندگان فولاد آلیاژی در نامه ای به وزرای صنعت، معدن و تجارت و نیرو، با اشاره به توقف تولید در کارخانه‌های فولاد مبارکه و فولاد خوزستان در اثر حملات دشمن آمریکایی و صهیونیستی، خواستار معافیت کارخانجات فولاد آلیاژی و صنایع فولاد از هرگونه برنامه محدودیت مصرف برق برای عبور از شرایط حساس کنونی شد.

این اعتراض ها به وزارت نیرو در حالی صورت گرفته که این وزارتخانه از افزایش برق تحویلی

روزنامه درز اقتصاد

دوشنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۴۰۵ شماره ۹۳۵
www.marzeghtesad.ir

بیش از ۳۴ هزار مصدوم در جنگ‌های

تحمیلی خدمات رسانی شد

رئیس سازمان اورژانس کشور با اشاره به اینکه در جریان جنگ‌های تحمیلی دوم و سوم، حوزه سلامت یکی از گسترده‌ترین عملیات‌های خدمت‌رسانی خود را تجربه کرد گفت: در این مدت خدمات درمانی به بیش از ۳۴ هزار مصدوم در مراکز دولتی و خصوصی به‌صورت رایگان ارائه شد.

دکتر جعفر مبعادفر در آیین تجلیل از کادر درمان و فوریت‌های پزشکی در جنگ‌های تحمیلی دوم و سوم و سرسرای شهسپادی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز اظهار کرد: با وجود حجم گسترده خدمات، هیچ گزارش ناراضحانی از سوی مردم به ثبت نرسید و همزمان سطح مراقبت‌ها و نظارت‌های درمانی نیز چند برابر افزایش یافت که به ارتقای رضایتمندی عمومی منجر شد.

وی افزود: بر اساس آمار اعلام‌شده، در این مدت بیش از ۲ هزار نفر از مصدومان زیر ۱۸ سال سن داشتند و پنج هزار و ۴۸ نفر از مصدومان نیز زنان بودند.مبعادفر ادامه داد: ۵۰۰ نفر زن در جریان این حملات به شهادت رسیدند و کوچکترین شهید این حوادث دختربچه‌ای سه‌روزه و مسن‌ترین شهید مردی ۸۸ ساله بود.

رئیس سازمان اورژانس کشور گفت: در این مدت از مجموع ۳۱ استان کشور، ۳۰ استان در معرض حملات قرار گرفتند و از میان ۶۴ دانشگاه علوم پزشکی، ۵۴ دانشگاه به‌صورت مستقیم درگیر مدیریت شرایط ناشی از حملات بودند، همچنین ۲۲۷ شهر کشور تحت تأثیر این شرایط قرار گرفتند وی بیان کرد: وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونان این وزارت‌خانه نیز به دلیل بسته بودن حریم هوایی کشور، برای نظارت میدانی، حمایت ممنوی از کارکنان و تقدیر از مدافعان سلامت، بیش از ۵۰ هزار کیلومتر در استان‌های مختلف سفر کردند و به‌صورت مستقیم در مناطق مختلف حضور یافتند.

مبعادفر اظهار کرد: در استان‌هایی که کمتر هدف حملات قرار گرفته بودند نیز به دلیل جابه‌جایی گسترده جمعیت از سایر مناطق کشور، نیاز به تقویت زیرساخت‌ها و خدمات درمانی وجود داشت و استان‌های گیلان، مازندران، گلستان و بخش‌هایی از خراسان از جمله مناطقی بودند که با افزایش جمعیت مواجه شدند.رئیس سازمان اورژانس کشور توضیح داد: در این مناطق، تمهیدات لازم برای ارائه خدمات به بیمارانی از جمله بیماران مزمن، دیالیزی و سایر گروه‌های نیازمند خدمات مستمر درمانی فراهم شد تا مردم با کمبود دارو، شیر خشک، خدمات دیالیز و سایر خدمات سلامت مواجه نشوند.وی به عملکرد ویژه کادر درمان در برخی مناطق نیز اشاره کرد و گفت: برای نمونه، در ماهشهر بیش از یک هزار مصدوم تنها در چند ساعت مدیریت و خدمت‌رسانی شدند و همچنین در اصفهان نیز در یک روز به ۵۰۰ مصدوم خدمات درمانی ارائه شد که نمونه‌ای از تلاش و ایثار کارکنان حوزه سلامت در این دوران به شمار می‌رود.مبعادفر اظهار کرد: بر اساس آمار ارائه‌شده، ۲۷ نفر از کارکنان و فعالان حوزه سلامت به شهادت رسیدند و ۱۱۷ نفر نیز مجروح شدند.رئیس سازمان اورژانس کشور اضافه کرد: در میان شهدای حوزه سلامت، ۲ مادر باردار از حوزه سلامت به شهادت رسیدند و نام آنان در حافظه و تاریخ انقلاب اسلامی ایران جاودانه شد.رئیس دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز نیز گفت: اگر مهندگی و تاب‌آوری عمومی وجود نداشت، مدیریت این شرایط امکان‌پذیر نبود و بسیاری از موفقیت‌های حاصل‌شده نیز نتیجه همین تاب‌آوری بود.کتر حاتم بوستانی با اشاره به اینکه در جریان حملات چندین بیمارستان آسیب دیدند، افزود: در طول جنگ ۱۲ روزه، بیمارستان‌های امداد و سلامت تخلیه شدند، اما در دوران جنگ تحمیلی سوم بیمارستان ابوذر به مدت یک هفته و بیمارستان بغای ۲۵ روز تعطیل بودند و در برخی مراکز درمانی از جمله سلامت نیز با وجود تهدیدها، تخلیه انجام نشد و کارکنان با ایستادگی به ارائه خدمات ادامه دادند.

وی ادامه داد: بیمارستان امام علی (ع) اندیمشک بیشترین آسیب را متحمل شد، اما با وجود خسارت‌های وارنده و با ستانمان و مصدومیت تعدادی از کارکنان، روند خدمت‌رسانی در آن متوقف نشد.

بوستانی با اشاره به خدمت‌رسانی ی‌وقفه در خوزستان گفت: در مدت چند ساعت، یک‌هزار و ۶۰ نفر که بسیاری از آنان دچار موج‌گرفتگی شده بودند به مراکز درمانی ماهشهر و مناطق اطراف مراجعه کردند و خدمات مناسبی دریافت کردند، همچنین خوزستان پس از تهران از نظر تعداد مجروحان و شهدا در جایگاه دوم قرار گرفت.

رئیس دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز با تقدیر از تلاش‌های کادر درمان افزود: حجم و ارزش خدمات ارائه‌شده توسط کارکنان حوزه سلامت، قابل اندازه‌گیری و ارزش‌گذاری روی کاغذ نیست، در این دوران به دلیل تلاش‌های نیروهای سلامت، هر گز مجروحان در بیمارستان‌ها با مشکل دریافت نوبت یا کمبود امکانات مواجه نشدند.نماینده مردم خوزستان در مجلس خبرگان رهبری با تأکید بر اینکه کادر درمان از موفق‌ترین و شجاع‌ترین اقشار جامعه بودند که در عرصه جهاد و دفاع نقش آفرینی کردند گفت: دشمن با حمله به مراکز درمانی و هدف قرار دادن کودکان و بیماران نشان داد که هیچ خط قرمز انسانی را رعایت نمی‌کند.آب‌تالله محسن حیدری بیان کرد: ملت ایران مقاومت است و عزت، کرامت و سربلندی نصیب این خوادهد شد.وی تأکید کرد: هرپرز این میدان ملت ایران است و مقاومت بخشی از هويت و موجودیت ما به شمار می‌رود.در این آیین از کادر درمان و نیروهای فوریت‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جندی‌شاپور اهواز در جنگ‌های تحمیلی دوم و سوم تقدیر شد.

آرزوهای بر باد رفته بزرگ‌ترین دریاچه جهان

مر ترضی اکبری - دریای موج خزر گویای حرکت و زندگیست؛ کیست که اندکی در تماشای دلنشین اش غوطه ور نیست آدم‌ک که در کنار ساحلی نشستته اید دیگر هیچ غمی نیست و آفتاب هم در نشستن ساحلش با تو می زیست.

باید گفت این زیستگاه ابدی آفرینش الهی است و در نگارخانه جهان برایش جان داد و باید به دادش رسید با ننگه عمیق باید دید و ارزش خلقش را در دامن

عطر گل و سوسن و سازه‌ها و امواج در هم چید.خاطرات دریای خزر داستان غم انگیز زیاد است و ساعت ها باید نوشت و سالنامه‌ها را با اشک چشمان خزر در هم پیچید که تکرار عماره خزر ممنوع است و مطاع گرائش را پاسدار و مطیع خلایق نیگویی و زیبایی آنرا به یادگار باید دید.

مردم، مازندران با دریای خزر هم‌غوش و همسفرند و در تفسیر و تحلیل رویای مازندران خزر دریای قربانگاه اصلی این تهاجم آبر و باد و مه و خورشید و تهدید و تخریب هم آغوشند و باید منظم نوشت تا سرنوشت این رویای بی پایان را با هم مرشد.

در نگاه اول اهمیت و جایگاه دریای خزر را باید چنین گفت که به دلیل وسعت

زیادی آن نقش حیاتی و بسزایی در برقراری اکوسیستم مناطق اطراف دارد و با

دستان پنهان دریای خزر خروارها درآمد اقتصادی نصیب کشورهای ساحلی آن می‌گردد و بر درآمد زندگی افراد و دولت‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای دارد.منابع غنی و سرشار از نفت و گاز و شیلات پویزه ماهیان بی‌نظیر خاوباری دارای پتانسیل فراوان گردشگری را می‌توان نام برد. جغرافیای دریای خزر شالوده و اساس یک شاهراه ترانزیت بین‌المللی است و این مسیر مهم برای کشورهای ساحلی به یک شاهراه بین‌المللی تبدیل شده است و این مسیرهای دریایی و برقراری ارتباطات بین‌المللی می‌تواند باعث گسترش و توسعه اقلیمی را بیشتر و بهتر محسم ساخت و الودگی‌های زیست محیطی دریای خزر و تخلیه پساب‌های صنعتی و شهری و مواد شیمیایی کشاورزی و نشت آلودگی‌های نفتی از سکوهای نفت و گاز موجب کاهش کیفیت آب گورای آن شده است و بر تنوع زیستی دریا

مردم، مازندران با دریای خزر هم آغوش و همسفرند و در تفسیر و تحلیل رویای مازندران دریای خزر قربانگاه اصلی این تهاجم آبر و باد و مه و خورشید و تهدید و تخریب هم آغوشند و باید منظم نوشت.

اسبب جبران ناپذیری اعمال می‌کند و بر سلامت ساکنین شهرهای ساحلی و ساحل نشینان امیدوار یاس و ناامیدی را به همراه دارد.

▼ آرزوهای بر باد رفته بزرگ‌ترین دریاچه جهان

آمارهای موجود مبین این است که هم‌ایک شادابی دریای خزر مُرد و تغییرات اقلیمی و کاهش آبهای ورودی از مسیرهای رودخانه‌های اصلی حلقهٔ زیبای زندگی را در استان‌های ساحلی شمال و دریای خزر مسدود کرده است.

تغییرات اقلیمی و کاهش آب ورودی از رود خانه‌های مهم و منحصر به فرد منتهی به این پهنه‌ای (مانند ولگا) به کاهش سطح آب این دریا منجر شده است.

چالش دیگر اینکه تنوع زیستی آن در معرض خطر جدی قرار گرفته است و به ویژه فوک‌های خزری و ماهیان خاوباری بدلیل آلودگی‌ها و صید بی‌رویه و تخریب زیستگاه‌ها در معرض انقراض قرار دارند.

ورود گونه‌های بیگانه به سیستم دریای خزر تعادل بیولوژیکی آن را برهم و گونه‌های بومی را آسیب زده است.به تأکید کارشناسان استخراج نفت و گاز بخش مهمی از اقتصاد کشورهای ساحلی دریای خزر را تشکیل می‌دهد با این حال رقابت بر سر بهره‌برداری از این منابع تنش‌های سیاسی بین کشورها را افزایش داده است تا نتوانند راهکار اصلی بر حل آن ببندیشند.

همچنین نگرانی‌های زیست محیطی ناشی از فعالیت‌های نفتی (مانند نشت نفت) چالش بزرگی محسوب می‌شود از طرفی صنعت ماهیگیری به خصوص صید ماهیان خاوباری و دیگر ذخایر نیز یکی از منابع در اندزایی سنتی خزر بوده است که صید بی‌رویه و قاچاق خاوبار جمعیت ماهیان خاوباری را به شدت کاهش داده است و این صنعت را با بحران مواجه کرده است.

نکته دیگر اینکه توسعه نامتوازن و نبود زیر ساخت‌های مناسب و مشکلات زیست محیطی مانع از تحقق کامل این پتانسیل شده است. با وجود اهمیت دریای خزر بعنوان یک مسیر ترانزیتی و توسعه زیر ساخت بندری و لجستیکی در برخی کشورها کنده بوده است.

همچنین مسائل مربوط به تقسیم عادلانه منابع و حقوقی کشتیرانی بین کشورهای ساحلی همچنان باقی مانده است. از طرفی افزایش جمعیت و ساخت و سازهای ناگهانی فشار زیادی بر زیر ساخت‌های موجود مانند آب و برق و راه‌های ارتباطی وارد می‌کند و به کمبود و فرسودگی آنها منجر می‌شود ضمن اینکه افزایش ساخت و ساز و فعالیت‌های انسانی یعنی تولید زباله پساب بیشتر است .برآیندها حاکی است که ساخت و سازهای غیر اصولی و برج‌های بلند مرتبه، چهره طبیعی و سنتی سواحل خزر را از بین برده و می‌تواند جذابیت گردشگری منطقه را کاهش دهد. عدم رعایت حریم دریا به اکوسیستم ساحل آسیب رسانده و در عمل دریای خزر را در آینده نه چندان دور دود خواهد کرد.

نکته آخر اینکه چرا پس از گذشت دهه‌ها هنوز نقشه علمی برای رفع چالش‌ها و یا استفاده از ظرفیت‌های ویژه دریای خزر تهیه نشده و سازمان‌ها و نهادهای مربوط استان‌های ساحلی شمال ایران نیز همچنان صحبت از تهیه گزارش‌ها و انجام تحقیقات و پژوهش برای برون رفت از چالش‌های موجود می‌کنند با این حال راهبرد اقتصاد دریا چرامحقق نشده و گردشگری دریایی در ابعاد مختلف چرا خروجی مطلوب نداشته است . ورزش‌های آبی خزر، چه شده است؟ ساخت و ساز بی‌رویه ساحلی بیداد می‌کند دریاخواری و ساحل‌خواری همچنان ادامه دارد، مدیریت یکپارچه مناطق ساحلی استانهای شمالی تهیه نشده است. به خزر داستان غم‌انگیز دیگری است. ورود پسابهای شهری و سموم کشاورزی پسروی آب خزر هشداري نگران‌کننده شده است. شعاری مضاعف بر دره‌های دیگر آن زیرساخت‌های گردشگری تنفس این پهنه آبی را گرفته است. پراکندگی زباله بپایه راه‌سازي شهرهای ساحلی طرحی بی نتیجه ظرفیت‌های دریای خزر در همه ظرفیتهای و ساماندهی و استفاده نشده است.

ادامه بی توجهی‌ها از تهدیدها و تخریب‌ها گرفته تا چالش‌های زیست محیطی و نداشتن نقشه راه علمی در حل چالش‌های فرارو و استفاده نکردن از ظرفیت‌های بی‌بدیل آن ، نشان می‌دهد که در آینده نه چندان دور باید در سوگ این پهنه آبی گریست و قصه نابودی آن را در کتاب‌ها خواند.

وزیر آموزش و پرورش در نشست مجازی مجلس گفت: با توجه به برگزاری مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب، تصمیم گرفته شد امتحانات نهایی یک هفته به تعویق بیفتد و از روز ۲۱ تیرماه آغاز شود.

علیرضا کاظمی، وزیر آموزش و پرورش، در نشست مجازی مجلس شورای اسلامی با حضور اعضای هیئت رئیسه مجلس، نمایندگان و وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، ضمن گرامی‌داشت یاد و خاطره شهدای اقتدار، فرماندهان شهید و شهدای جنگ ۱۲ روزه، اظهار کرد: آموزش و پرورش آمادگی کامل دارد تا با بسیج همه ظرفیت‌های خود، زمینه حضور دانش‌آموزان، فرهنگیان و خانواده‌ها را در مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب اسلامی فراهم کند.

وی با اشاره به اقدامات وزارت آموزش و پرورش در شرایط جنگی گفت: فعالیت‌های این وزارتخانه در چهار محور اصلی شامل مدیریت شرایط جنگ، اجرای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، اجرای تکالیف برنامه هفتم و آمادگی برای آغاز سال تحصیلی جدید دنبال شده است.وزیر آموزش و پرورش با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین اولویت‌های این وزارتخانه استمرار آموزش بوده، افزود: برای تحقق این هدف، به سسر آموزش شامل شبکه شاد، مدرسه تلویزیونی ایران و تولید و توزیع درسامه برای مناطق کپرخوردار فعال شد تا فرآیند تعلیم و تربیت حتی در شرایط جنگ نیز متوقف نشود.

سرمایه اجتماعی، دارایی پنهان شهرها

مبنتی بر اعتماد ایجاد کنند. به همین دلیل اجرای برنامه‌هایی مانند محله موحی باید به یکی از الگوهای رایج مدیریت شهری در کشور تبدیل شود.

مریم وکیل‌نژاد ادامه داد: یکی از نقاط قوت این طرح، حضور مستقیم شهرداری در محلات و حرکت از پشت میزهای اداری به متن زندگی مردم است. وقتی مدیران شهری، کارشناسان و فعالان اجتماعی در کنار شهروندان قرار می‌گیرند، سلاحت دقیق‌تری از مسائل محلی به دست می‌آورند و راه‌حل‌ها نیز واقع‌بینانه‌تر و اثربخش‌تر خواهند بود.

این کارشناس معتقد است: بسیاری از مشکلات شهرها صرفاً کلیدی و عمرانی نیستند، بلکه ریشه‌های اجتماعی، فرهنگی و حتی روانی دارند. به همین دلیل لازم است شهرداری‌ها در کنار خدمات سنتی خود، به حوزه‌هایی مانند سلامت خانواده، سلامت اجتماعی، آموزش شهروندی، نشاط اجتماعی و توانمندسازی گروه‌های مختلف نیز ورود کنند. طرح‌هایی از جنس محله موحی دقیقاً چنین تگاهی را دنبال می‌کنند.به گفته او، اگر سایر شهرداری‌ها نیز برنامه‌هایی مشابه و مبتنی بر مشارکت مردم، استفاده از ظرفیت نخبگان و حضور میدانی در محلات طراحی کنند، نتیجه آن افزایش اعتماد عمومی و تقویت سرمایه اجتماعی، کاهش فاصله میان مردم و مسئولان و در نهایت ارتقای کیفیت زندگی شهری خواهد بود.وی تأکید کرد: شهرهای آینده بیش از آنکه به پروژه‌های بزرگ عمرانی نیاز داشته باشند، به برنامه‌هایی نیاز دارند که سرمایه اجتماعی، حس تعلق شهروندان و اعتماد عمومی را تقویت کند؛ زیرا توسعه پایدار از دل مشارکت مردم و ارتباط مؤثر میان شهروندان و مدیریت شهری شکل می‌گیرد.

▼ سرمایه اجتماعی، دارایی پنهان شهرها

شاید یکی از مهم‌ترین نیازهای شهرهای امروز، بیش از توسعه زیرساخت‌ها، تقویت ارتباط میان مردم و شهر باشد. شهروندان زمانی احساس تعلق بیشتری به محل زندگی خود پیدا می‌کنند که تغییرات مثبت را در محله‌هایشان ببینند، دفعه‌هایشان شنیده شود و احساس کنند در بهبود محیط زندگی خود سهمی دارند.بر چنین شرایطی، برنامه‌های محله‌محور می‌توانند فرصتی برای نزدیک شدن مدیریت شهری به مردم باشند. برنامه‌هایی که از دل مسائل و نیازهای واقعی محلات شکل می‌گیرند، علاوه بر کمک به رفع برخی مشکلات، زمینه گفت‌وگو، همدلی و مشارکت بیشتر شهروندان را نیز فراهم می‌کنند.

به باور کارشناسان، همین تعامل‌های کوچک و مستمر است که بر مروز زمان اعتماد عمومی را تقویت کرده و حس تعلق به شهر را افزایش می‌دهد. از این نظر، ابتکارهایی از جنس برنامه‌های محله‌محور را می‌توان گامی در جهت تقویت سرمایه اجتماعی و ایجاد حال خوب در شهرها دانست؛ اقدامی که اگر با تلاوم و مشارکت مردم همراه شود، آثار آن فراتر از محله‌ها و در کیفیت زندگی شهری قابل مشاهده خواهد بود.

عرصه مسائل اجتماعی و فرهنگی محلات با پشتوانه کارشناسی است.

محله موحی ۳ بر پایه چالش‌ها و مطالباتی شکل گرفته که شهروندان پیش‌تر از طریق سامانه ۱۳۷ ثبت کرده‌بر این اساس، شهرداری با حضور مستقیم در محلات، مشکلات و درخواست‌های شهروندان را بررسی و تا حد امکان برای رفع آنها اقدام می‌کند.

آنچه این طرح را متمایز می‌کند، تمرکز بر گفت‌وگو، شنیدن صدای مردم و جلب مشارکت هم‌زمان شهروندان و کارشناسان است. شهرداری در این برنامه تلاش کرده است علاوه بر رسیدگی به مشکلات عمرانی و خدماتی، بستری برای طرح دفعه‌های اجتماعی، فرهنگی و خانوادگی ساکنان محلات نیز فراهم کند.

بخش قابل توجه این طرح، مشارکت بخش کارشناسی است. شهرداری از مؤسسات فرهنگی، فعالان حوزه کودک و خانواده، مراکز بهداشتی، گروه‌های هنری، فعالان حوزه توانمندسازی باطن، تشکل‌های اجتماعی، گروه‌های آموزشی، مراکز انجمن‌های اسپهبدی اجتماعی، مراکز حقوقی و سایر کنشگران اجتماعی دعوت کرده تا در کنار مدیریت شهری پای درد دل مردم بنشینند و با ارائه خدمات تخصصی، به بهبود کیفیت زندگی در محلات کمک‌کنند.چنین رویکردی نشان می‌دهد که محله موحی ۳ تنها برنامه‌ای برای رفع مشکلات فیزیکی شهر نیست، بلکه تلاشی برای تقویت ارتباطات اجتماعی، افزایش سرمایه اجتماعی و ارتقای حس تعلق و اعتماد در میان شهروندان است.

▼ محله‌محوری؛ راهی برای افزایش سرمایه اجتماعی و مشارکت شهروندان

در همین ارتباط یک کارشناس مدیریت شهری با اشاره به اهمیت برنامه‌های محله‌محور شهرداری‌ها می‌گوید: امروزه شهرداری‌های موفق دنیا و حتی بسیاری از شهرهای پیشرو در ایران به این نتیجه رسیده‌اند که اداره شهر تنها با اجرای پروژه‌های عمرانی امکان‌پذیر نیست. شهرها زمانی موفق خواهند بود که بتوانند میان مدیریت شهری و شهروندان ارتباطی مستمر، نزدیک و

شیب تند قیمت خودرو

قیمت پژو ۲07 پانوراما دنده‌ای TU5صفرمدل 1404، در بازار روز یکشنبه یک میلیارد و 950میلیون تومان قیمت‌گذاری شد، در حالی که این خودرو روز شنبه و در ابتدای هفته 2میلیارد تومان خرید و فروش می‌شد و شاهد ریزش قیمتی 50 میلیون تومانی ظرف یک روز بودیم. قیمت کارخانه این خودرو یک میلیارد و 171 میلیون تومان است. این خودرو در 14 اردیبهشت ماه به 2 میلیارد و 100 میلیون تومان در بازار رسیده بود.

تارا دنده‌ای V1 پلاس 6سرعت صفر مدل 1405 در بازار آزاد یکشنبه 24 خردادماه 2میلیارد و 50 میلیون تومان قیمت خورد در حالی که روز شنبه این خودرو 2میلیارد و 100 میلیون تومان معامله می‌شد. ریزش قیمتی 50 میلیون تومانی ظرف یک روز. این خودرو در 14 اردیبهشت 1،405، 2میلیارد و 400 میلیون تومان قیمت داشت. قیمت کارخانه این خودرو مدل 1405، یک میلیارد و 447 میلیون تومان است.

▼ بررسی قیمت خودروهای مونتاژی

خودروسازان مونتاژی در شرایطی هفته را آغاز کردند که در هفته قبل شاهد ورود سازمان حمایت به ماجرای افزایش قیمت توسط یک خودروساز مونتاژی بودیم، از سوی دیگر جلوی باز شدن شرایط فروش یک خودروساز مونتاژی دیگر نیز گرفته شد تا به موضوع تأخیر تحویل محصولاتش رسیدگی شود. این موضوع در حالی است که خودروهای مونتاژی در بازار آزاد بیشترین میزان افزایش قیمت را تجربه کردند.

قیمت صفر کی‌ام سی ۱7در بازار آزاد روز یکشنبه 4میلیارد و 750 میلیون تومان محاسبه شد. این خودرو در 19 خرداد ماه به 4میلیارد و 850 میلیون تومان رسید. قیمت نمایندگی این خودرو مدل 1405، سه میلیارد و 602 میلیون تومان است. کی‌ام سی ۱7 در 16 اردیبهشت امسال به 5میلیارد تومان در بازار آزاد رسید.

▼ بررسی قیمت خودروهای داخلی

ششاهین G۱دنده‌ای صفر مدل 1405 در بازار یکشنبه، 1 میلیارد و 900میلیون تومان معامله شد، در حالی که این خودرو روز شنبه 1میلیارد و 990میلیون تومان بود، در واقع شاهد ریزش قیمتی 90 میلیون تومانی ظرف یک روز در بازار خودرو بودیم، بازاری که در هفته‌های گذشته شاهد افزایش قیمت نجومی این خودرو بود. اگر بخواهیم یک مقایسه قیمتی نسبت به 14 اردیبهشت امسال که شاهد افزایش قیمت‌ها بودیم، داشته باشیم این خودرو به 2میلیارد و 300 میلیون تومان رسیده بود. قیمت کارخانه این خودرو مدل 1404، یک میلیارد و 119 میلیون تومان است.

روزنامه
درداقتصاد
دوشنبه۲۵خردادماه۱۴۰۵شماره۹۳ www.marzeghtesad.ir

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوبن

مدیر مسئول: ابوالفضل حمیدی

چاپ: جام جم

آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز ، البرزیکم، پلاک ۶

تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰۰

گستره توزیع : سراسری

شرکت توزیع : نشر گستر

از متوسلیان تا جلال مسیر حجازی‌فر و مهدویان

سبواش باقی – درباره همکاری یک کارگردان و بازیگر به پنهان پخش سریال «کلاغ»

وقتی از زوج هنری در سینمای ایران حرف می‌زنیم، معمولاً اولین تصویر، دو بازیگری است که کنار هم می‌درخشند، از ایرج طهماسب و حمید جلیلی گرفته تا پژمان جمشیدی و سام درخشانی یا هومن برق‌نورد و بهنام تشکر.

ترکیب‌هایی که بر پایه شیمی مشترک شکل گرفته‌اند و حضور هر کدام بازی دیگری را کامل می‌کند. زوج‌هایی که موفقیت‌شان آن‌قدر تکرار شده که به یک الگو تبدیل شده‌اند.

اما در سینما یک نوع زوج هنری دیگر هم وجود دارد؛ ده جایی که پیوند میان کارگردان و بازیگر به اندازه یک رابطه دوگانه بازیگری تعیین‌کننده است. همان‌طور که در سینمای جهان مار تین اسکورسیزی بدون رابرت دنیرو یا لنونارد دی و کارپرو قابل تصور نیست، در ایران هم کارگردان‌هایی هستند که جهان فیلمسازی‌شان با یک یا دو بازیگر گره خورده و هویت بصری و روایی آثارشان بدون آنها کامل نمی‌شود. در سینمای ایران هم نمونه‌های قابل‌توجهی از این دست همکاری‌ها دیده می‌شود؛ مثلاً رابطه کاری سعید روستایی با نوید محمدزاده و پیمان معادی که به بخشی از هویت فیلم‌های او تبدیل شده است و در همین مسیر ترکیب هادی حجازی‌فر و محمدحسین مهدویان از همین جنس است. زوجی که نه فقط کنار هم کار کرده‌اند، بلکه جهان یکدیگر را شکل داده و گسترش داده‌اند.

محمدحسین مهدویان هشت سال بعد از «ماجرای نیمروز: رد خون»، بار دیگر در سریال «کلاغ» همکاری با هادی حجازی‌فر را تجربه کرده است. مهدویان و حجازی‌فر به‌عنوان کارگردان و بازیگر، سال ۱۳۹۴ با «ایستاده در غبار» همزمان به شهرت رسیدند

♥ لجسنتیک و خودرو حلقه‌های مکمل توسعه در شمال

باافزایش نقش بنادر شمالی در تجارت کشور، موضوع لجسنتیک و زیرساخت‌های حمل‌ونقل بار دیگر به یکی از محورهای اصلی سیاست‌گذاری در مناطق آزاد تبدیل شده است. در همین چارچوب، تردد خودروهای پلاک منطقه آزاد مازندران در سراسر استان، اگرچه با انتقادهایی از سوی برخی جریان‌های نزدیک به صنعت خودرو مواجه شده، اما مدیرعامل این منطقه آن رابخشی از الزامات توسعه اقتصادی و تسهیل فعالیت سرمایه‌گذاران می‌داند. امین افقی، مدیرعامل منطقه آزاد مازندران، در گفت‌وگو با ایلنا با دفاع از اجرای این طرح تأکید کرد: «تردد خودروهای پلاک منطقه آزاد در سطح استان، با مصوبه شورای تأمین و دستور استاندار و همچنین در چارچوب توافق با پلیس راهور اجرایی شده و تمامی الزامات قانونی آن طی شده است.» به گفته افقی، «بحث پلاک مناطق آزاد صرفاً به معنای واردات خودروهای خارجی نیست» و با اشاره به ویژگی‌های اقلیمی شمال کشور تأکید کرد: «در استانی که محیطزیست از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، استفاده از خودروهایی با آلایندگی کمتر و ایمنی بالاتر، یک ضرورت است نه امتیاز.» مدیرعامل منطقه آزاد مازندران یادآور شد: «این منطقه از تازهترین مناطق آزاد کشور است و در یک سال گذشته روند استقرار ساختارها و جذب سرمایه‌گذاری در آن با سرعت دنبال شده است، این اتفاق در کنار اشتغال مولد، توسعه صادرات و انتقال فناوری، تسهیل در تردد فعالان اقتصادی نیز بخشی از حاولات فعالیت در این مناطق است.» امکانی که به گفته او باید برای سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان فراهم شود. افقی با تأکید بر جایگاه بنادر شمالی در شرایط فعلی تجارت کشور، گفت: «همروز لجسنتیک و خودرو نقش مهمی در زنجیره تأمین و ارائه خدمات به فعالان اقتصادی دارند. به همین علت تسهیل تردد در استانی که سه لکه منفصل منطقه آزاد در غرب، مرکز و شرق آن تعریف شده، یک ضرورت عملیاتی است؛ چرا که محدود کردن تردد عملاً کارکرد منطقه آزاد را دچار اختلال می‌کند.» او همچنین به تفاهتمنامه اجرایی میان استانداران گیلان و مازندران اشاره کرد و گفت: «براساس این تفاهتمنامه، خودروهای پلاک مناطق آزاد ازبازی و مازندران امکان تردد میان دو منطقه آزاد را دچار اختلال می‌کند.» تفاهات اقتصادی و شکل‌دهی به نوعی اتحاد استراتژیک اقتصادی میان دو قطب شمالی کشور اتخاذ شده است.» طرح تردد آزاد خودروهای پلاک منطقه آزاد در سطح استان، با انتقاد برخی جریان‌های نزدیک به صنعت خودرو همراه بوده است. منتقدانی که نگران تأثیر این تصمیم بر بازار خودروی داخلی هستند افقی اما بار این نگرانی‌ها، گفت: «مناطق آزاد بدون استفاده از ارز داخلی و با مجوزهای قانونی نسبت به واردات خودرو اقدام می‌کنند و تمامی تردها نیز با هماهنگی پلیس راهور و کاملاً قانونی انجام می‌شود» او معتقد است: «استفاده از ظرفیت پلاک‌های منطقه آزاد، علاوه بر تسهیل فعالیت اقتصادی، می‌تواند به کاهش مصرف سوخت، کاهش آلایندگی و ارتقای ایمنی ناوگان خودرویی استان کمک کند.»

اینفوگرافیک

اهدای خون برای کدام افراد مجاز نیست؟

تمام داوطلبان اهدای خون پیش از اهدا مورد معاینه و مصاحبه پزشکی قرار می‌گیرند تا این اطمینان حاصل شود که چه افرادی مجاز و برای چه افرادی منع اهدا وجود دارد

منع موقت اهدای خون

- ✓ افراد دارای تب
- ✓ انجام جوامت
- ✓ زالودرمانی

افراد معاف از اهدا

- ✓ مبتلایان به بیماری‌های اعصاب
- ✓ افراد مبتلا به بیماری‌های قلبی
- ✓ افراد با سابقه ابتلا به سرطان یا شیمی درمانی
- ✓ افراد مبتلا به بیماری‌های تنفسی حاد و مزمن

سن و وزن فرد اهدا کننده

- ✓ سن ۱۸ تا ۶۵ سال
- ✓ وزن بیش از ۵۰ کیلوگرم

حضور دوباره پرویز پرستویی در تئاتر

پرویز پرستویی که در کنار بازیگری گاهی هم در حوزه تهیه‌کنندگی تئاتر فعالیت می‌کند، از تیر ماه بار دیگر با تهیه‌کنندگی دو تئاتر، در هنرهای نمایشی حضور خواهد داشت.

این بازیگر که در چند مقطع گوناگون تهیه‌کنندگی دو نمایش «۶۸ ثانیه بعد از تو» و «اول شخص مفرد» را بر عهده داشته، از تیر ماه امسال برای چندمین بار به عنوان تهیه‌کننده این نمایش‌ها در کنار گروه اجرایی این دو اثر حضور خواهد داشت. قرار است هر دو نمایش به نویسندگی و کارگردانی امید نیاز در تئاتر هامون روی صحنه بروند ولی هنوز تاریخ دقیق

♥ «ماجرای نیمروز» وقتی کمال از دل قصه بیرون زد

مهدویان بعد از «ایستاده در غبار»، در دومین فیلمش «ماجرای نیمروز» به جای بازسازی مستقیم وقایع تاریخی، آنها را در قالب یک اثر داستانی دراماتیزه کرد و در کارنامه سینمایی خود اولین قدم را در سینمای داستانی برداشت. او در این فیلم به سلسله جنایت‌های گروهک منافقین و اتفاق‌های بعد از عزل ابوالحسن بنی‌صدر و ترور مقام‌های ارشد توسط سازمان مجاهدین خلق در سال ۱۳۶۰، تا نفوذ به خانه‌های تیمی و کشته شدن موسی خیابانی پرداخت. فیلم از این جهت اهمیت داشت که نگاهی همه‌جانبه به ماجرا داشت و به‌جای قهرمان‌سازی و افتادن به ورطه شعار، موفقیت‌ها و شکست‌ها را کنار هم می‌گذاشت.

همین ویژگی باعث می‌شد با آثار تاریخی پیش از خودش تفاوت داشته باشد. به‌خصوص اینکه با بازی‌های درخشان و فضاسازی‌های باورپذیر، التهاب آن روزها به‌خوبی قابل درک بود. هادی حجازی‌فر در نقش مأمور امنیتی به نام کمال ظاهر شده، شخصیتی که با ویژگی‌های منحصربه‌فردش سهم زیادی در جلب مخاطب داشت. کمال مدام غر می‌زد، انتقاد می‌کرد، احساساتی می‌شد و حتی بارها هم اشتباه می‌کرد. طرفدار عملیات‌های ضربتی بود. مدام تخمه می‌شکست و با وجود جدیت، شیرینی بامزای در رفتارش داشت که فضای جدی فیلم را تلطیف می‌کرد. نکته قابل توجه این بود که کمال اساساً در فیلمنامه نقش پررنگی نداشت، اما حجازی‌فر چنان به آن باور پول داد که مهدویان تصمیم گرفت حجم نقش را بیشتر کند.

♥ «رد خون» ادامه یک شخصیت در موقعیتی پیچیده‌تر

«ماجرای نیمروز: رد خون» در ادامه موفقیت «ماجرای نیمروز» ساخته شد و سال ۱۳۹۷ روی پرده رفت. فیلم درباره اتفاق‌های بعد از پذیرش قطعنامه ۵۹۸ و پایان جنگ ایران و عراق در سال ۱۳۶۷ بوده؛ زمانی که نیروهای مجاهدین خلق وارد خاک ایران شدند و عملیات مرصاد یا فروع جاویدان شکل گرفت.

مهم‌ترین وجه اهمیت فیلم، پرداختن به همین مقطع تاریخی بود. با اینکه با اضافه شدن ماجرای حضور خواهر و همسر دو مأمور اطلاعات در میان مجاهدین، داستان بعد احساسی هم پیدا می‌کرد. «رد خون» به اندازه «ماجرای نیمروز» موفق نبود، با این حال توجه زیادی را به خود جلب کرد. حجازی‌فر در این فیلم همچنان همان شخصیت قبلی را حفظ کرد، با این تفاوت که این‌بار باید احساساتش را در قبال خواهر جاهدش کنترل می‌کرد و در نهایت هم نمی‌توانست کاملاً به وظیفه‌اش پایبند بماند.

♥ «لاتاری»

یک همکاری بیرون از تاریخ

مهدویان و حجازی‌فر در فاصله ساخت دو قسمت «ماجرای نیمروز»، در «لاتاری» هم بار دیگر کنار هم قرار گرفتند. «لاتاری» اثری تاریخی نبود و خیلی‌ها معتقد بودند به اندازه دو فیلم قبلی مهدویان جذابیت ندارد. با این حال، موسی در این فیلم به نوعی ادامه همان تیپ شخصیتی کمال در «ماجرای نیمروز» به نظر می‌رسید؛ کاراکتری احساساتی و در عین حال عمل‌گرا که اهل مسامحه نیست و ترجیح می‌دهد بدون زمینه‌چینی و برنامهریزی، به شیوه خودش وارد میدان شود و از شیخ عرب انتقام بگیرد. حجازی‌فر اینجا هم همان شیرینی خاص خودش را داشت؛ ویژگی که باز هم در جهت تلطیف فضای تلخ فیلم به کار می‌مد.

♥ «کلاغ»

شروع دوباره در مسیری تازه

«کلاغ» از همان ابتدا روی کاراکتر جلال با بازی هادی حجازی‌فر متمرکز می‌شود؛ مأمور ساواکی که در مسیر فعالیت حرفه‌ایش به دختری که سوژه مأموریتش است دل می‌بندد و همین عشق، مسیر زندگی‌اش را تغییر می‌دهد. حجازی‌فر در «کلاغ» با گریم مردی متعلق به دهه پنجاه ظاهر شده و چه در شیوه بیان و چه در ویژگی‌های رفتاری، شخصیتی با تعریف تازه ارائه داده است. جلال با وجود اینکه در یکی از خشن‌ترین موقعیت‌های ممکن کار می‌کند، مردی آرام و احساساتی است که رویای کار در یک کتابفروشی یا کافه را در سر می‌پروراند. تنها ترشش از دست رفتن معشوق است و نمی‌داند در شرایط پیچیده‌ای که در آن قرار دارد، چطور میان عشق، خانواده و وظیفه‌اش به عنوان یک مأمور تعادل برقرار کند. او شباهت چندانی به احمد متوسلیان، کمال یا موسی ندارد و برخلاف آن شخصیت‌ها، آرام‌تر و کم‌پهلوتر به نظر می‌رسد. ضرباهنگ ماجراها در قسمت اول «کلاغ» کند است و به معرفی شخصیت‌ها و فضاسازی آن دوران می‌پردازد اما در قسمت دوم با عمق گرفتن رابطه‌ها موتور قصه هم روشن می‌شود. مهدویان در شروع بدون شتابزدگی اجازه می‌دهد شخصیت محوری و همچنین فضای سیاسی دهه پنجاه به مخاطب معرفی شود.

مهدویان و حجازی‌فر در مقطعی از سینما و سریال‌سازی ایران، یکی از مهم‌ترین ترکیب‌های کارگردان و بازیگر را ساخته‌اند؛ ترکیبی که هم در بازتابی تاریخ معاصر اثرگذار بوده و هم حالا در «کلاغ» نشانه‌هایی از تغییر و پوستاندازی را بروز می‌دهد. شاید برای قضاوت درباره نتیجه این تجربه تازه هنوز زود باشد، اما همین قدر روشن است که این همکاری، بعد از سال‌ها، هنوز ظرفیت غافلگیر کردن دارد.

باافزایش نقش بنادر شمالی در تجارت کشور، موضوع لجسنتیک و زیرساخت‌های حمل‌ونقل بار دیگر به یکی از محورهای اصلی سیاست‌گذاری در مناطق آزاد تبدیل شده است. در همین چارچوب، تردد خودروهای پلاک منطقه آزاد مازندران در سراسر استان، اگرچه با انتقادهایی از سوی برخی جریان‌های نزدیک به صنعت خودرو مواجه شده، اما مدیرعامل این منطقه آن رابخشی از الزامات توسعه اقتصادی و تسهیل فعالیت سرمایه‌گذاران می‌داند. امین افقی، مدیرعامل منطقه آزاد مازندران، در گفت‌وگو با ایلنا با دفاع از اجرای این طرح تأکید کرد: «تردد خودروهای پلاک منطقه آزاد در سطح استان، با مصوبه شورای تأمین و دستور استاندار و همچنین در چارچوب توافق با پلیس راهور اجرایی شده و تمامی الزامات قانونی آن طی شده است.» به گفته افقی، «بحث پلاک مناطق آزاد صرفاً به معنای واردات خودروهای خارجی نیست» و با اشاره به ویژگی‌های اقلیمی شمال کشور تأکید کرد: «در استانی که محیطزیست از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، استفاده از خودروهایی با آلایندگی کمتر و ایمنی بالاتر، یک ضرورت است نه امتیاز.» مدیرعامل منطقه آزاد مازندران یادآور شد: «این منطقه از تازهترین مناطق آزاد کشور است و در یک سال گذشته روند استقرار ساختارها و جذب سرمایه‌گذاری در آن با سرعت دنبال شده است، این اتفاق در کنار اشتغال مولد، توسعه صادرات و انتقال فناوری، تسهیل در تردد فعالان اقتصادی نیز بخشی از حاولات فعالیت در این مناطق است.» امکانی که به گفته او باید برای سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان فراهم شود. افقی با تأکید بر جایگاه بنادر شمالی در شرایط فعلی تجارت کشور، گفت: «همروز لجسنتیک و خودرو نقش مهمی در زنجیره تأمین و ارائه خدمات به فعالان اقتصادی دارند. به همین علت تسهیل تردد در استانی که سه لکه منفصل منطقه آزاد در غرب، مرکز و شرق آن تعریف شده، یک ضرورت عملیاتی است؛ چرا که محدود کردن تردد عملاً کارکرد منطقه آزاد را دچار اختلال می‌کند.» او همچنین به تفاهتمنامه اجرایی میان استانداران گیلان و مازندران اشاره کرد و گفت: «براساس این تفاهتمنامه، خودروهای پلاک مناطق آزاد ازبازی و مازندران امکان تردد میان دو منطقه آزاد را دچار اختلال می‌کند.» تفاهات اقتصادی و شکل‌دهی به نوعی اتحاد استراتژیک اقتصادی میان دو قطب شمالی کشور اتخاذ شده است.» طرح تردد آزاد خودروهای پلاک منطقه آزاد در سطح استان، با انتقاد برخی جریان‌های نزدیک به صنعت خودرو همراه بوده است. منتقدانی که نگران تأثیر این تصمیم بر بازار خودروی داخلی هستند افقی اما بار این نگرانی‌ها، گفت: «مناطق آزاد بدون استفاده از ارز داخلی و با مجوزهای قانونی نسبت به واردات خودرو اقدام می‌کنند و تمامی تردها نیز با هماهنگی پلیس راهور و کاملاً قانونی انجام می‌شود» او معتقد است: «استفاده از ظرفیت پلاک‌های منطقه آزاد، علاوه بر تسهیل فعالیت اقتصادی، می‌تواند به کاهش مصرف سوخت، کاهش آلایندگی و ارتقای ایمنی ناوگان خودرویی استان کمک کند.»

عکس نوشت

جدول روز

8					
7	4	3	9	5	7
6	9	1	2	7	
		6	5	1	
	7		4		
		8		7	4
		7	8	3	8
			7	8	4
5			8	6	3
				9	1

6		3			
2	3	5	7	5	7
		1			
7		9		7	
	9	8	2		
	6		4		
5	2		4	8	3
4	7		3	8	1

شروع اجرای این نمایش‌ها مشخص نشده است. امید نیاز، نویسنده و کارگردانی است که در اصفهان فعالیت می‌کند و پیش‌تر آیین دو نمایش را به تهیه‌کنندگی پرروز پرستویی در مجتمع فرهنگی هنری فرشچیان اصفهان، تماشاخانه جم شاهین‌شهر، پردیس سینمایی امین تارخ شیراز، تالار فرهنگ کاشنان و ... روی صحنه برده است.

♥ «هلن» میرن و بازیگری یک موضوع

هلن میرن، بازیگر ۸۰ ساله و برنده اسکار برای «ملکه»، حمایت پیشین خود از اسرائیل را زیر سؤال برد و اقدامات اخیر این کشور را «جنایت علیه بشریت» خواند. او که سال ۲۰۲۳ در فیلم «گلسدا» نقش گلکا مایر را بازی کرد، گفت نگاه آرمان‌گرایانه‌اش به اسرائیل تغییر کرده است. میرن در جشنواره تاورمیנה، همزمان با دریافت جایزه یک عمر دستاورد هنری تأکید کرد: «تاریخ درباره عملکرد دولتها قضاوت خواهد کرد.» موضعی که بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌ها داشته است.

♥ وداع ناگهانی شهروزاد «جواهری»

شهروزاد جواهری، بازیگر تئاتر و تلویزیون و همسر مهرداد ضیایی، بر اثر ایست قلبی در منزل درگذشت. به گفته نزدیکان، این اتفاق ناگهانی بوده و تلاش اورژانس برای احیا نتیجه‌ای نداشته است. جواهری در نمایش‌هایی چون «رومئو وژولیت» (علی رفیعی) و «شی‌شر و شرک» (حمیدامجد) و سریال‌هایی چون «در مسیر زاینده‌رود» و «زیر آسمان شهر» بازی کرده بود. مهرداد ضیایی هم‌اکنون اجرای نمایش «چندسال پیش» را در ایران‌شهر روی صحنه دارد و با وجود شرایط دشوار، اجرای اثر را متوقف نکرده است.

♥ «تبریزی» و روایت یک چهره جنجالی

کمال تبریزی نظارت بر نگارش فیلمی استراتژیک درباره پرویز ثلثی، رئیس اداره سوم ساواک را برعهده دارد؛ پروژه‌ای که به گفته مهدی جوادی، مدیرعامل سابق قلابی با هدف مقابله با «پروژه سفیدشویی سناواک» شکل گرفته است. فیلمنامه را علی جعفرآبادی می‌نویسد و اثر هنوز در مرحله بازبینی است. سوژه به دلیل حساسیت تاریخی، نیازمند دقت مضاف عنوان شده. تبریزی، کارگردان آثاری چون «مارمولک» و «لیلی با من است»، این‌بار سراغ چهره‌ای رفته که با حضور علنی‌اش در سال ۱۴۰۱ و مصاحبه تصویری ۱۴۰۲ دوباره خبرساز شد.

♥ «بدو»؛ قطعه‌ای برای انتقال حس فوتبال

قطعه «بدو» که برای اولین‌رنامه فوتبال ۳۶۰ با اجرای عادل فردوسی‌پور تولید شده، تلاشی برای پیوند دادن موسیقی پاپ ایرانی با فضای رهیجان فوتبال است. این اثر از همان نایمه‌های ابتدایی با یک الگوی ریتمیک الهام‌گرفته از موسیقی نواحی جنوب ایران و خلیج‌فارس آغاز می‌شود؛ الگویی که با ضرب‌های کوبنده و حرکت مداوم بیس، تلاش دارد حس دویدن، رقابت و تحرک را در ذهن شنونده نداعی و فضای پرانرژی مسابقه را بازسازی کند. مهم‌ترین ویژگی قطعه،مینیمالیسمساختاری آن است. آهنگساز به جای خلق قطعه‌ای با ملودی مستقل، بر یک هسته ریتمیک و ملودیک ساده تمرکز کرده و آن را از طریق تکرارهای بی‌دری بسط داده است.این رویکرد در موسیقی‌های ورزشی رایج است، زیرا چنین اثری باید در مدت کوتاه‌ها مخاطب ارتباط برقرار کند و قابلیت همخوانی بالایی داشته باشند. با این حال، همین ویژگی در «بدو» به نقطه ضعف نیز تبدیل می‌شود، زیرا پس از مدت کوتاهی تنوع شنیداری کاهش می‌یابد و قطعه دچار یکنواختی نسبی می‌شود.

در این میان، ریتم مهم‌ترین عنصر موسیقایی اثر است. ریتم پایه یاالهام از الگوهای جنوبی شکل گرفته و در بخش‌هایی با تغییرات محدود در تقسیم‌بندی زمانی، نوعی نوسان و هیجان ایجاد می‌کند. با وجود این، ساختار کلی ریتم بیشتر بر تکرار استوار است تا تحول، و همین موضوع باعث می‌شود قطعه در طول زمان تا حدی قابل پیش‌بینی شود.

تکرار واژه «بدو» نیز بخشی از همین منطق ریتمیک است. این واژه در عمل از نقش صرفاً کلامی فراتر رفته و به یک عنصر پرکاسیو تبدیل شده است. تکرار آن مانند یک ساز کوبه‌ای عمل کرده و به افزایش حس شتاب و انرژی کمک می‌کند. این تکنیک در سرودهای ورزشی و موسیقی تبلیغاتی رایج است و هدف آن ایجاد سادگی و قابلیت همخوانی سریع با مخاطب است.

در حوزه ملودی، «بدو» از ساده‌ترین آثار این هنرمند به شمار می‌آید. محدوده صوتی ملودی محدود است و جش‌های چشم‌گیری در آن دیده نمی‌شود. ملودی بیشتر بر چند نت محوری استوار است و نقش آن بیشتر همراهی با ریتم و تقویت انرژی کلی قطعه است تا ایجاد یک خط ملودیک پیچیده یا ماندگار. این موضوع برای یک قطعه ورزشی الزاماً ضعف محسوب نمی‌شود، اما در مقایسه با آثار دیگر او، کاهش هویت ملودیک و عاطفی به‌وضوح احساس می‌شود.تنظیم قطعه بر سه عنصر اصلی استوار است: بیس الکترونیک قدرتمند، سازهای کوبه‌ای با حال‌وهوای موسیقی جنوب، و وکال اصلی همراه با همخوانی‌های محدود. بیس نقش موتور محرک اثر را ایفا می‌کند و فرکانس‌های پایین به‌خوبی تقویت شده‌اند، به‌طوری که انرژی فیزیکی قابل توجهی به قطعه می‌بخشد. در مقابل، لایه‌های میانی و بالایی تنظیم چندان غنی نیستند

و همین موضوع باعث می‌شود فضای صوتی گاهی خالی و کم‌جزئیات به نظر برسد. استفاده از سازهای بادی یا کره‌ای جمعی می‌توانست به غنای بیشتر بافت صوتی کمک کند.اجرای خواننده از نظر فنی تمیز و کنترل شده است. آدای واژگان، حفظ ریتم و کنترل دینامیک در سسطح مناسبی قرار دارد. با این حال، جنس آوایی او معمولاً در آثار احساسی و روایی تأثیر بیشتری دارد. در این قطعه، او وارد فضایی شعار گونه و انگیزی شده که تا حدی از هویت اصلی هنری‌اش فاصله دارد.